

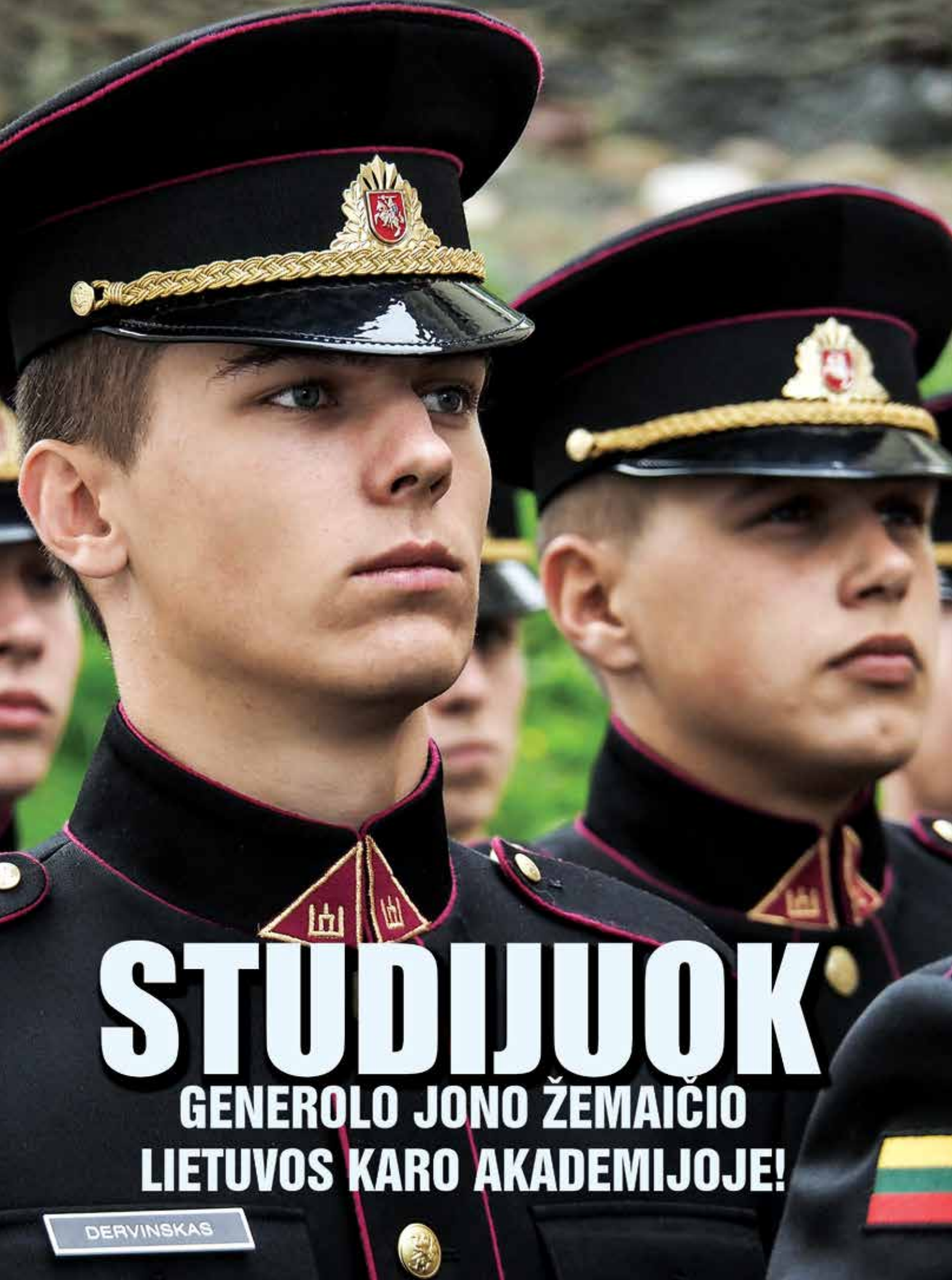
Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

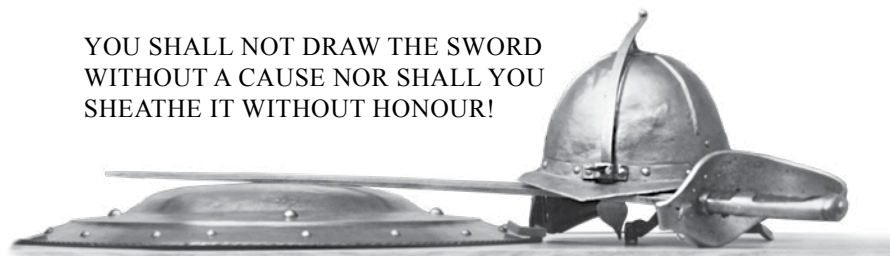
ISSN 2029-6045

2018 m. Nr. 1 (136)

YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD
WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU
SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!

ŠIAME NUMERYJE:

2 Skausme ir džiaugsmu, šviečiant saulei ir apsiniaukus dangui

4 Strategija – norimos ir galimos ateities pasirinkimas

6 Politikos mokslų doktorantūra Lietuvos karo akademijoje

6 Akademijos pulsas

7 Doktorantūros studijos: tas tolimas kelias į tikslą

8 Ateities rezervo karininkų kalvė

10 Kariūnų stažuotė Latvijoje

15 Karys apdovanojimus pelno ne tik mūšyje

16 „Erasmus+“ – nuo Varšuvos iki Sen Siro

28 Skaitau Lietuvą – skaitau pasaulį

31 Studijų kokybė keliama įgyvendinant tarptautinį projektą edukacinėms inovacijoms kurti

34 Individualaus karinio rengimo pratybos

36 Žiemos sesijos rezultatų apžvalga

38 Klaipėdos sukilėlių keliais

41 Lietuvių karių kapinės Červonkoje

45 XXVII tarptautinis pagarbos bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“

46 Akademijoje – jaunųjų šaulių žiemos stovykla

48 Į studentų orientuotos pilietiškumo pagrindų studijos

STUDIJUOK GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOJE!

DERVINSKAS

www.lka.lt

(8 5) 210 3597

Žurnalas „Kariūnas“

2018 m. Nr. 1 (136)

Leidžiamas nuo 1932 m. spalio 25 d.

ISSN 2029-6045

REDAKcinė KOLEGIJA

VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS
dim. plk. lt. dr. Gintautas SURGAILIS
(Gintautas.Surgailis@mil.lt,
tel. (8-5) 210 3674, KATT 24 674)

**VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS
PAVADUOTOJAS**
doc. dr. Manvydas VITKŪNAS
(Manvydas.Vitkunas@lka.lt)

NARIAI

plk. lt. Leonas LUKOŠEVIČIUS
Akademijos karinis gyvenimas
(Leonas.Lukosevicius@mil.lt)

mjr. Gintautas JAKŠTYS
Akademijos istorija, tradicijos
(Gintautas.Jakstys@mil.lt)

mjr. dr. Violeta PAKENIENĖ
Universitetinės ir karinės studijos
(Violeta.Pakeniene@mil.lt)

kpt. Dmitrij SIDENICA
Kariūnų bataliono veikla
(Dmitrij.Sidenica@mil.lt)

doc. dr. Rolanda KAZLAUSKAITE
MARKELIENĖ
Studijų kokybė
(Rolanda.Kazlauskaite@mil.lt)

doc. dr. Dalia PRAKAPIENĖ
Akademinės bendruomenės gyvenimas
(Dalia.Prakapiene@lka.lt)

krn. Mantas BLAŽEVIČIUS
Sportas
(Mantas.Blazevicius@lka.lt)

krn. Aleksandras LEONIDOVAS
Kariūnų laisvalaikis
(Aleksandras.Leonidovas@lka.lt)

krn. Giedrė GRIGŪNAITĖ
Kariūnų studijos
(Giedre.Grignaitite@lka.lt)

krn. Irenijus TREČIOKAS
Gyvenimas baigus Akademiją
(Irenijus.Treciokas@lka.lt)

ŽURNALĄ RENGIA

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė

Laima ADLYTĖ
Dizainerė

Irena GATAVECKIENĖ
Fotografė

SPAUSDINO

Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras,
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.

Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-195.

Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius

Pirmame viršelyje Alfredo Pliadžio
nuotrauka

Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526, (8 5) 210 3523;
KATT 24 526, 24 523

Skausme ir džiaugsme, šviečiant saulei ir apsiniaukus dangui

Krn. Giedrė GRIGŪNAITĖ

Dar visai neseniai linksmai atšventėme dvi gražiausias valstybines šventes – Vasario 16-ąją, žyminčią datą, kai Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pasirašė Nepriklausomybės Aktą, kuriame skelbiama, kad teisiškai atkurta Lietuvos valstybė, ir Kovo 11-ąją, minimą nuo tada, kai 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba-Atkuriamasis Seimas pasirašė aktą Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo, kuriuo teisiškai buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė.

Visi žinome, kad 2018-ieji paskelbti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais, tad ypatingas dėmesys buvo skirtas Vasario 16-osios minėjimui. Vilniuje, Simono Daukanto aikštėje, siekiant dar kartą pasidžiaugti nepriklausomybe, buvo organizuotas ištis užburiantis ir įspūdingas renginys. Švęsti kartu į Lietuvą atvyko Estijos, Latvijos, Lenkijos, Ukrainos, Suomijos, Vokietijos, Gruzijos ir Islandijos prezidentai, Švedijos kronprincesė Viktorija, ES institucijų ir Lietuvos valdžios atstovai ir, žinoma, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

O žmonių susirinko ne tūkstantis ir ne du! Šventė prasidėjo Lietuvos valsty-

bės himno „Tautiška giesmė“ giedojimu ir valstybės vėliavos pakėlimu. Su mūsų trispalve buvo pakeltos Estijos ir Latvijos valstybių vėliavos, taip parodant, jog Baltijos šalys laikosi išvien, viena kitą palaiko, remia, glaudžiai bendradarbiauja, kartu siekia užsitikrinti saugumą. Praskridę JAV ir Danijos naikintuvai suteikė renginiui didybės ir parodė, kad Lietuva taip pat yra NATO sąjungininkė.

Šventėje pasirodžiusi Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopa iššovė tris stilizuotas salves už Lietuvos nepriklausomybę. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos 100 kariūnų, žygiuojančių darnia rikiuote, ant peties nešė trispalves. Ceremonijai

šiais metais teiktas ypatingas dėmesys, kad ši diena būtų įsimintina, kad galėtume pasveikinti vieni kitus šia proga tvirtai stovėdami kartu, jausdami laisvos Tėvynės svarbą ir meilę jai. Na, o kariūnai, kaip visada, atrodė kaip tikri būsiami karininkai – pasitempę, gražūs ir santūrūs.

Kovo 11-oji – dar viena svarbi diena mūsų valstybei, nes po Sovietų Sąjungos okupacijos buvo atkurta nepriklausomybė. Minėdama šią dieną, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Studentų atstovybė, kaip ir kasmet, pakvietė aktyviausius Lietuvos piliečius atvykti kovo 10 d. 22 val. ant Kalnų parke esančio istorinio Stalo kalno į jau devintą kartą organizuojamą ir tradiciniu

Valentino Ryčkovo nuotrauka

tapusį renginį „Kovo 11-osios laužai“.

Pagrindinis šios šventės rengėjų tikslas – suburti žmones, bendraminčius, kurie myli ir gerbia mūsų Lietuvą, vertina jos praeitį, nuoširdžiai kuria dabartį ir optimistiškai žvelgia į ateitį. Taip pat šis renginys buvo skirtas patriotiškumui ir vienybei skatinti, nešti žinią visiems – vaikams ir senoliams, kaimynams ir gatvės praeiviams – apie tai, kaip svarbu švęsti, minėti tokias dienas, susiburti visiems ir prisiminti, kodėl esame laisvi ir kaip turime stengtis, kad tą laisvę išsaugotume.

Minėjimo vakaronė prasidėjo jau simboliu tapusio laužo uždegimu. Visą vakarą skambėjo patriotinės dainos, kurias atliko plk. ltn. V. Šerelis ir plk. D. Vaicikauskas, pasirodė kariūnų grupė „Vytis“, be to, jau antri metai renginį puošė įspūdingas ugnies šou. Virvės traukimo rungtyje kariūnai buvo nugalimi – rodydami savo stiprybę, laimėjo prieš LKA karininkus ir puskarininkius. Mušant 0.00 val., sutinkant Kovo 11-ąją, buvo sugiedotas Lietuvos valstybės himnas ir atnaujinta Laisvės gynėjo priesaika.

Tradicine pagerbimo švente minint Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo metines tapę „Kovo 11-osios laužai“ rodo, kokia svarbi yra mums Tėvynė ir kiek daug ji ištis reiškia, kaip ją reikia saugoti, gerbti ir mylėti.

Ką reiškia Tėvynės laisvė? Ar tai tik viešai ir globaliai visų pripažinta nepriklausoma valstybė, o gal savo valstybės,

kaip unikalios, būtina kūrimo sąlyga, atskleidžiant pasauliui tautos mentalitetą, tradicijas, kultūrą, šalies grožį ir vertybes, parodant visiems, kad buvome, esame ir būsim? O gal tai tik Konstytucija – rinkinys įstatymų, nustatytų visuomenės normų, apribojimų, teisių ir laisvių, pareigų ir atsakomybės, kaip turėtume gyventi savo šalyje kaip laisvi piliečiai? Laisvės ribos neegzistuoja, kaip neegzistuoja ir jos apibrėžtumas. Laisvė – tai, ką mes jaučiame. Tėvynė – tai ne tik žemė ar kontūras žemėlapyje, ne tik mūsų šlovinga ir skausminga istorija, ne tik mūsų tradicijos ir kultūra, ne tik mūsų miestai, miškai, upės, ežerai, ne tik mūsų dabartis ir ateitis. Tėvynė pirmiausia – mes patys.

Tauta yra Tėvynė, pilietiškumas kyla iš mūsų pačių, o ne iš aplinkos. Sąžiningai atsakykime sau mintyse į klausimą, kiek iš tiesų nešiojame meilės savo šaliai ir kiek iš tikrųjų esame patriotiški. Vien tai, kad kažkas sukūrė produktą ar paslaugą, atnešė naudos valstybei, dar nereikia, kad tas žmogus jau yra patriotas ar pilietiškas, kaip ir nerodo, jog žmogus, nesilaikęs kelių eismo taisyklių, yra nemylintis ar negerbiantis Lietuvos. Patriotizmo neišmatuosime vien darbais – tai ir mūsų požiūris, mintys, valstybės puoselėjimas ir jos saugojimas ateities kartoms. Gyvenimas praeitimi į ateitį neveda, žvelgimas į ateitį gyvenant dabartimi užpildo mus gyvenimo džiugesiu ir verčia drąsiai žengti į priekį. Tad

gal jau užtenka daugiausia semtis stiprybės, meilės ir pagarbos gimtajai žemei iš praeities – protėvių, Laisvės kovų, didingų mūšių ir valdovų – ir gal jau laikas pradėti didžiuotis savo šalimi dabar, didžiuotis tuo, kas esame, kiek pasiekėme, kiek daug turime, ir žvelgti į ateitį drąsiai ir pasitikinčiai, nebijoti pokyčių, priimti iššūkius, sėkmę ir nesėkmę, ir nenustoti kovoti dėl dar geresnės mūsų Tėvynės – tautos ateities.

XX a. lietuvių prozininkas, poetas ir dramaturgas Bernardas Brazdžionis, geriau žinomas slapyvardžiu Vytė Nemunėlis, 1941 m. poezijos rinkinyje „Šaukiu aš tautą“ eilėmis išreiškė, kaip svarbu visiems kartu, vedamiems to paties tikslo ir degantiems ta pačia ugnimi ir tikėjimu, ryte pabudus, gyventi nauja diena ir užmaršty palikti vakarykštes negandas, tačiau išmokus istorijos pamokas, susiėmus lietuviams už rankų, kurti Lietuvos ateitį sau ir ateities kartoms:

*„Šaukiu lietuvių burtis prie lietuvių
Ir gyvą širdį prie gyvos širdies,
Kad tamsiame vidurnaktį nežuovę,
Pakiltų rytmečiui gyventi ir žydėti!“*

*Iš sutemų, iš prieblandų išiekit,
Uždekit naują ugnį širdyse,
Vergams palikit vargo naktį klaikią! –
Šaukiu aš, jūsų protėvių dvasia.“*

Lietuvio patriotiškumas – tai jo gebėjimas priimti savo gimtąją žemę tiek skausme, tiek džiaugsme, šviečiant saulei ir apsiniaukus dangui. Net pačiais niūriausiais laikais turėti vilties, tvirtai tikėti tuo, ką darai, kad darai Lietuvos labui, ir žinoti, kad darai tai ne tik dėl to, kad išgyventum pats ar tavo šeima, bet ir tauta. Gražiausiais laikais neužmiršti, kiek daug patirta ir kiek daug padaryta tam, kad dabar būtume ten, kur esame. Ir visada būti pasiruošus ne tik atremti užklupusias negandas, bet ir nenustoti kurti šviesesnės, geresnės Lietuvos, net kai atrodo, jog esame aukščiausiam savo tobulumo taške, nes tam ribų nėra. Tik kas gali būti aukščiau už laisvę? Kas gali būti svarbiau už laisvę? Taigi, padarykime viską, kad būtume laisvi, o mūsų ateities kartoms netektų minėti dar vienos laisvės atgavimo dienos.

Gintaras LABUTIS

Strategija – norimos ir galimos ateities pasirinkimas

2017 m. gegužės mėn. Lietuvos karo akademijos viršininkas brg. gen. Algis Vaičeliūnas paskelbė savo ketinimą inicijuoti ir pradėti įgyvendinti strateginius pokyčius, kurie užtikrintų sėkmingą ir tvarią LKA veiklą septynerių metų laikotarpiu. Kaip liudija sėkmingų universitetų ir karo akademijų patirtis, tinkamai parengta institucijos strategija, jos įgyvendinimo planas ir susitelkusi akademinė bendruomenė tampa būtina sąlyga, kad šis procesas vyktų sklandžiai ir nuosekliai. Todėl netrukus buvo sudaryta LKA strategijos rengimo komanda, atsakinga už jos idėjų sklaidą ir atnaujinimą.

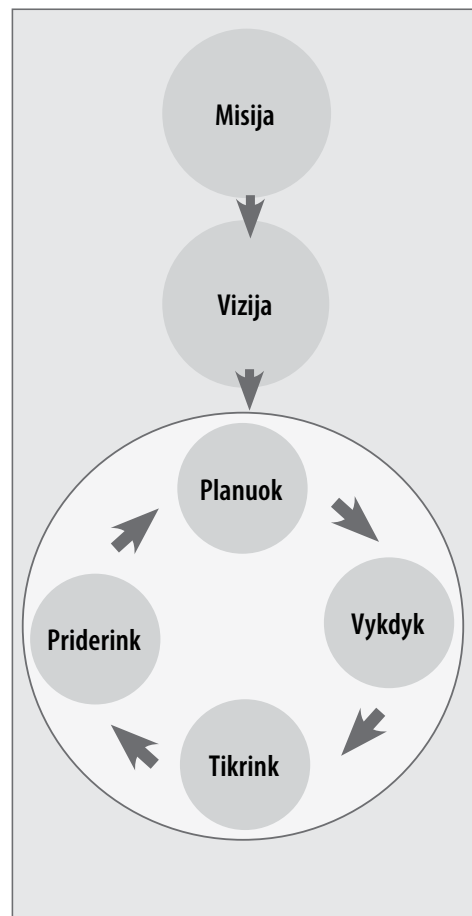
Strategijai, kaip tam tikram planui ir procesui, apibūdinti galima pritaikyti daug apibrėžimų, tačiau paprastai juose akcentuojama organizacijos ateities būklė – vizija, taip pat veiksmai ir priemonės, kuriomis tai bus pasiekta. Leškant strategijos sąvokos ištakų tenka grįžti prie senovės graikų termino „strategia“, kuris reiškia kariuomenės lyderio meną, paliepiamą ar įsakymą. Įdomu, kad karinė strategija siejama su saugumo ir gynybos vizijomis, o šiandienėje civilinėje srityje, kai konkuravimas dažnai keičiamas bendradarbiavimu, prieš ar konkurento vaizdinys nebetenka prasmės, todėl organizacijos vizija ar ateities siekis dažniausiai siejamas su jos misijos (paskirties ar jai suteikto mandato) įgyvendinimu ir ilgalaikės naudos suinteresuotoms šalims kūrimu.

Įdomu ir tai, kad pasaulyje egzistuoja keletas organizacijų strategijų kūrimo modelių, o daugelis valstybių savo nutarimais patvirtina tam tikrus reikalavimus. Nepaisant to, paprastai pirmiausia žengiami 5 pagrindiniai strategijos formulavimo žingsniai rūpinantis: 1) organizacijos misijos ir organizacijos vertybių peržiūra ir atnaujinimu; 2) organizacijos vizijos formulavimu; 3) jos būklės įvertinimu – stiprybių, silpnybių,

galimybių ir grėsmių analize; 4) strateginio atotrūkio tarp organizacijos dabartinės ir siektinos būklės nustatymu; 5) strateginių tikslų, vertinimo rodiklių, matuoklių sukūrimu ir jų siektinų verčių nustatymu; 6) strateginių pokyčių priemonių plano, kuriuo vadovaujantis bus pasiekta tam tikra būklė – ateities vizija, parengimu.

Tolesni strategijos formulavimo veiksmai susiję su strategijos pakopiniu „transliavimu“ visiems organizacijos struktūriniais padaliniais ir jos operatyvinio (veiklos) plano, kuris leistų pasiekti tiek operatyvinius, tiek strateginius tikslus, rengimu. Galima teigti, kad, siekiant sėkmingai įgyvendinti ateities strategiją, reikia nutiesti „tiltą“ tarp strateginių ir operatyvinių tikslų, taip pat užtikrinti, kad tai taptų pagrindine kiekvieno darbuotojo (o LKA – ir kariūno) veikla. Regis, kad tuo ir turėtų baigtis strategijos formulavimas – parengtu operatyviniu planu, tačiau aiškėja, kad to nepakanka, nes strategijos įgyvendinimas pasižymi cikliškumu, t. y. po tam tikro laikotarpio vėl reikia grįžti į pradinę – planavimo – fazę.

Šis strategijos cikliškumas, arba jos įgyvendinimo ciklas, gali būti pavaizduotas 1 paveikslėlyje.

1 pav. Metinis strategijos įgyvendinimo ciklas

Jame matyti, kad, suplanavus strategiją, vyksta jos įgyvendinimas, vėliau – pasiektų rezultatų tikrinimas, po to, ko gero, svarbiausias žingsnis – strategijos derinimas prie nuolat besikeičiančių aplinkybių. Tai reiškia, kad, nepriderinus jos prie pasikeitusių aplinkybių, mažai tikėtina, kad strategija toliau bus sėkmingai įgyvendinta.

LKA strategijos rengimo komanda, sudaryta iš dvidešimties Akademijos darbuotojų (štabo karininkų, karinių instruktorių, kariūnų ir universitetinių studijų dėstytojų), kūrė organizacijos strategiją vadovaudamasi šiame straipsnyje aprašyta logika. Daug dėmesio buvo skirta LKA misijos atnaujinimui ir vizijos formulavimui, nes sklandus strategijos įgyvendinimas remiasi nuolatiniu veiksmų ir iniciatyvų atitikties šiai misijai tikrinimu, kuris gali būti vadinamas vadovavimu ir valdymu pagal misiją (angl. *Management by Mission*). Šis „vadovavimas pagal misiją“ yra artimas karinei tikslinio vadovavimo (angl. *Mission Command*) filosofijai.

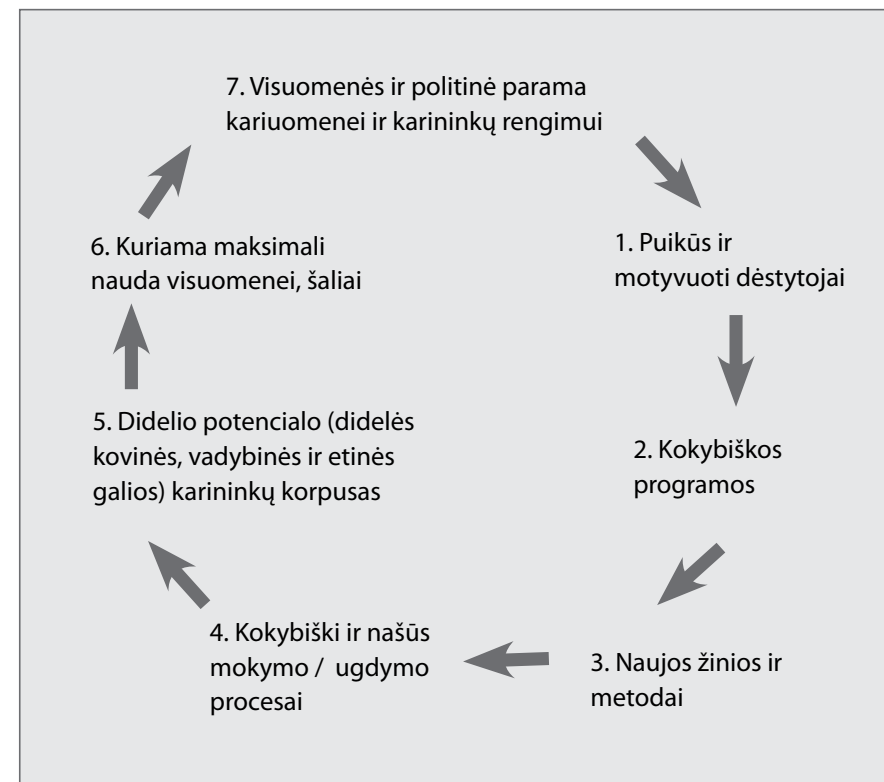
Rengiant LKA strategiją, buvo vadovaujama šia logine grandine: tinkamai pasirengę dėstytojai, kariniai instruktoriai pagal šiuolaikiškas, gerai parengtas studijų programas ir naudodami moksliniais tyrimais paremtus metodus, pagal nustatytus reikalavimus mokydami ir ugdydami, parengia aukščiausio profesinio lygio absolventus ir taip įgyvendina LKA misiją ir viziją – kuria maksimalią naudą Lietuvai.

Ši loginė grandinė pavaizduota 2-ajame paveikslėlyje.

Be viso to, LKA veiklai yra keliami itin aukšti kokybės ir efektyvumo reikalavimai. Reikia priminti, kad LKA strategija – tai „tiltas“ tarp misijos ir vizijos įgyvendinimo ir kasdienės jos veiklos.

Taip pat pažymėtina, kad strategija sutelkia LKA bendruomenės pastangas ir išteklius aiškiems ir ambicingiems tikslams pasiekti ir kartu užtikrina, jog ši mokymo institucija ir toliau plėtosis kaip svarbus karinis universitetas, karybos mokslo centras, kuriame vykdomos mokslu ir tyrimais grindžiamos studijos, kuriamos naujos žinios, organizuojama šviečiamoji ir patriotinio ugdymo veikla.

Smalsus šio straipsnio skaitytojas nesunkiai ras 2018–2024 m. LKA strategiją jos interneto svetainėje, todėl toliau pateikiamos penkios pamatinės strateginės kryptys, lemiančios pagrindinius jos strateginius pokyčius:

2 pav. Sėkmingo universiteto ir karo akademijos modelis

1. *Pirmoji strateginė kryptis* – motyvuotų kandidatų studijuoti LKA nustatymas, agitavimas, priėmimas į studijas, rengimas ir ugdymas, vadovaujantis LKA ir Lietuvos kariuomenės keliamais reikalavimais.

2. *Antroji strateginė kryptis* susijusi su LKA aukščiausiojo lygmens į kariūną ir studentą sutelktomis universitetinėmis ir karybos studijomis.

3. *Trečioji strateginė kryptis* siejama su tarptautinius standartus atitinkančiais moksliniais tyrimais saugumo, gynybos ir karybos srityse.

4. *Ketvirtoji strateginė kryptis* siejama su nuolat tobulinančiais savo edukacinius gebėjimus aukščiausios kvalifikacijos universitetinių dalykų dėstytojais, instruktoriais ir LKA studijas remiančiu personalu.

5. *Penktoji strateginė kryptis* – tai LKA organizacinio veiksmingumo ir efektyvumo didinimas.

Nuosekliai laikantis šių strateginių kryptų, siekiant savo strateginių tikslų ir pokyčių, bus galima pakelti LKA, kaip

mokymo ir mokslo institucijos, veiklos kartelę į naują lygmenį ir taip padėti įgyvendinti LKA viziją – tapti geriausia lyderius rengiančia institucija Lietuvoje, nes jos absolventai vykdys itin sudėtingas užduotis, kurioms reikia ypatingo pasirengimo.

Kaip naujosios strategijos įvade teigia LKA viršininkas brg. gen. A. Vaičeliūnas, LKA kariūnas buvo ir liks visų pagrindinių LKA veiklų gravitacijos centras, o jos veikla ir toliau remsis akademinė institucijų pripažįstamais skaidrumo, atvirumo ir racionalumo principais, pasitikėjimu ir atsakomybe grįstais santykiais su darbuotojais ir suinteresuotomis šalimis. LKA viršininko tarp pagrindinių strateginių ketinimų prioritetų darbuotojų kompetencijos tobulinimas, naujų nacionalinio lygmens ir kitų šalių specialistų pritraukimas ir tolesnis modernios studijų aplinkos (bazės) kūrimas. O kvalifikuotas ir motyvuotas LKA personalas, susitelkęs institucijos ateities strategijai ir kokybiniais pokyčiams įgyvendinti, pamatinėms LKA vertybėms ugdyti, yra pagrindas, kuriuo remdamasi jos bendruomenė sėkmingai pasieks iškeltus tikslus.

Politikos mokslų doktorantūra Lietuvos karo akademijoje

Doc. dr. Jūratė GUŠČINSKIENĖ

2011 m. sausio 19 d. Lietuvos karo akademija, Vytauto Didžiojo, Kauno technologijos ir Klaipėdos universitetai sudarė bendros veiklos sutartį ir pateikė paraišką organizuoti jungtinę keturių universitetų politikos mokslų doktorantūrą. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija paraišką patenkino, todėl jau 2011–2012 mokslo metais veikė politikos mokslų doktorantūra, o nuo 2012–2013 mokslo metų Akademija kasmet joje turi valstybės finansuojamą studijų vietų.

Į Lietuvos karo akademijos doktorantūrą priimami tik profesinės karo tarnybos kariai, krašto apsaugos sistemos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal sutartis. 2012–2017 m. joje studijavo 9, šiuo metu studijuoja 8 doktorantai. 2017 m. gruodžio 20 d. daktaro disertaciją tema „Rusijos karinės transformacijos poveikis Baltijos šalių saugumo ir gynybos politikai“ sėkmingai apgynė pirmasis Akademijos doktorantas kpt. Erikas Kaukas (pirmoji disertacijos vadovė prof. dr. Gražina Miniotaitė, antrasis vadovas prof. dr. Virgilijus Pugačiauskas).

Akademijoje doktorantams sudarytos palankios sąlygos ne tik studijuoti, gilinti konkrečios mokslų krypties teorines ir metodologines žinias įvairiuose seminaruose, stažuotėse, atlikti

savarankiškus mokslinius tyrimus, bet ir dalyvauti moksliniuose projektuose, skaityti paskaitas, vesti seminarus kariūnams ir studentams.

Akademijos doktorantai vyksta žinių pasisemti į tarptautines vasaros mokyklas. 2015 m. doktorantė Agnietė Žotkevičiūtė-Banevičienė buvo išvykusi į Nafplijuje (Graikija) Europos tarptautinių studijų asociacijos (*European International Studies Association*) organizuotą tarptautinę vasaros mokyklą (*Olympia Summer Academy*), 2016 m. Eglė Šataitė – į Europos politikos tyrimų konsorciumo (ECPR) vasaros mokyklą Budapešte (Vengrija), kur gilino žinias mokslinių tyrimo metodų ir technikų klausimais, papildomai dalyvavo Tyrimo dizaino kursuose, čia jai buvo suteikta galimybė pristatyti savo disertacijos tyrimą „Tarptautinių organizacijų taikos operacijų pajėgumų harmonizavimas: Europos Sąjungos ir NATO atvejis“.

Mūsų aukštajai mokyklai bendradarbiaujant su konsorciumo partneriais, konkrečiai – su Kauno technologijos universitetu, tais pačiais metais Eglė Šataitė galėjo tobulintis Kauno technologijos universiteto doktorantų vasaros mokykloje Palangoje, kurios tikslas buvo doktorantams suteikti projektų, mokslinių straipsnių ir disertacijų rengimo žinių.

2017 m. Akademijos doktorantai kpt. Andrius Bivainis ir kpt. Algirdas Revaitis taip pat turėjo galimybę nuvykti į tarptautinę doktorantų mokyklą Palangoje, kur Norvegijos, Danijos, Didžiosios Britanijos ir Lietuvos mokslininkai vadovavo mokymams efektyvaus mokslinių tyrimų atlikimo, projektų valdymo, inovatyvių akademinė duomenų metodų taikymo ir kitais doktorantūros studentams aktualiais klausimais.

Doktorantai aktyviai dalyvauja mokslinėse konferencijose Lietuvoje, kurias organizuoja šalies aukštosios mokyklos ir Krašto apsaugos ministerija, ir užsienyje. Akademijos doktorantų pranešimuose atsispindi Lietuvos kariuomenės, karių tarnybos, Baltijos regiono saugumo ir kitos aktualijos. Agnietė Žotkevičiūtė-Banevičienė 2015 m. dalyvavo tarptautinėje ERGOMAS (*European Research Group on Military and Society*) konferencijoje Tel Avive (Izraelis) ir skaitė pranešimą „Tarptautinėse operacijose dalyvaujančių karių kultūrinio išprusimo raiška: Lietuvos atvejo analizė“, tais pačiais metais Erikas Kaukas lankėsi Brno gynybos universitete (Čekija), čia surengtoje tarptautinėje konferencijoje skaitė pranešimą „Rusijos užsienio ir saugumo politika Baltijos šalių atžvilgiu“.

Išskirtinės patirties doktorantai įgyja mokslinėse stažuotėse. 2014 m. Eglė Šataitė stažavosi Ženevos saugumo studijų centro (Šveicarija) kursuose „Globali taika ir saugumas: iššūkiai ir atsakas“, 2015 m. Erikas Kaukas – Čekijos sostinėje Prahoje nevyriausybinėje organizacijoje SCHOLA EMPIRICA, o Eglė Šataitė

tobulinosi Teresės karo akademijoje (Austrija) pagal „Erasmus+“ programą, kur rašė teorinę disertacinio darbo dalį.

Akademijos doktorantai užsiima ir pedagogine veikla. Erikas Kaukas studijų doktorantūroje laikotarpiu skaitė paskaitas „Erasmus“ studentams, LKA Jaunesniųjų vadų ir štabo karininkų kur-

sų klausytojams, organizavo ir koordinavo Jaunesniųjų vadų ir štabo, Oro pajėgų štabo ir Vytauto Didžiojo karininkų kursų politikos mokslų modulį. Andrius Bivainis kariūnams dėstė terorizmo studijų dalyką. Be viso to, doktorantai vertina ir recenzuoja kariūnų bakalauro darbus.

Doktorantūros studijos: tas tolimas kelias į tikslą

Kpt. dr. Erikas KAUKAS

Galvodamas apie karjeros perspektyvas dažnai savęs klausiu: kur aš buvau vakar, kur esu šiandien ir kur noriu būti rytoj? Šie trys klausimai man padeda įvertinti savo patirtį, praeities pasiekimus ir klaidas, leidžia atsakyti, ar esu patenkintas esama situacija, ir, svarbiausia, nustatyti (ar pataisyti) savo karjeros kryptį.

Prieš penkerius metus uždaviau sau tuos pačius klausimus, ir atsakymas buvo akivaizdus – noriu studijuoti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos doktorantūroje. Šias studijas vertinau kaip asmeninį, akademinį ir net profesinį iššūkį. Buvau įsitikinęs, kad joms turėsiu paaugoti daug asmeninio laiko, spėjau, kad tam reikės išskirtinių mentalinių pastangų, ir buvau tikras, kad ne visada bus lengva suderinti tarnybą su mokslu. Ir buvau visiškai teisus.

Sprendimas studijuoti doktorantūroje nebuvo jau beveik standartiniu tampa-ntis bakalauro ir vėliau magistrantūros

studijas (neretai tos pačios krypties) baigtis studento pasirinkimas. Priešingai – mano akademinę patirtį sudarė įvairių kryptių studijos. Esu baigęs Lietuvos karo akademijos Viešojo administravimo programą ir įgijęs bakalauro laipsnį, vėliau – Verslo vadybos studijų programą Vilniaus Gedimino technikos universitete ir įgijęs magistro laipsnį, o prieš penkerius metus man buvo suteiktas magistro laipsnis baigus Kovos su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu studijų programą Londono universitetiniame koledže Jungtinėje Karalystėje. Turint omenyje tokį margaspalvį išsilavinimą, doktorantūros studijos

naujoje – politikos mokslų – srityje man buvo nemažas iššūkis. Žinoma, bakalauro ir magistro studijos suteikė ekspertinių ir bendrųjų žinių, taip pat galimybę pažinti daug įdomių ir įvairių akademinio sluoksnio žmonių, galiausiai leido apsispręsti dėl savo ateities vizijos.

Tarnyba Lietuvos kariuomenėje ir Krašto apsaugos ministerijoje taip pat turėjo įtakos sprendimui dėl doktorantūros studijų Lietuvos karo akademijoje. Tarnyboje įgytos praktinės žinios – didelė vertybė. Studijuodamas doktorantūroje, diskutuodamas su dėstytojais, neretai patestėdavau, kaip greitai mano praktinės

AKADEMIJOS PULSAS | SUTEIKTAS KARINIS LAIPSNIS

Plk. Itn. Dariui VAICIKAIŠKUI – pulkininko

Mjr. Antanui JONUŠAUSKUI – pulkininko leitenanto

Kpt. Rimantui IVANOVUI – majoro

Kpt. Romanui MARCINIUI – majoro

Kpt. Nerijui MILAŠIUI – majoro

Kpt. Tomui TREPŠUI – majoro

Kpt. Audriui PETRONIUI – majoro

žinios konvertuojamos į politikos mokslų teorijas. Prirėkė nemažai laiko, siekiant į šias sritis įsigilinti, tačiau tai nebuvo neįveikiamas iššūkis. Lengvesnis nei pažintis su politikos mokslų teorijų atstovais buvo mokslinio tyrimo srities pasirinkimas. Tarnyboje įgytos žinios daugiausia ir lėmė mano sprendimą savo disertaciniame darbe analizuoti Rusijos karinės transformacijos poveikį Baltijos šalių saugumo ir gynybos politikai. Žvelgdamas iš dabartinės perspektyvos galiu nedvejodamas pasakyti, kad geriausių mokslo rezultatų pasiekiami, kai praktika ir teorija papildo viena kitą.

Vis dėlto pažintis su man nauja politikos mokslų sritimi ir ilgainiui įgyta geba praktines žinias sieti su politologijos teorijomis buvo didelis iššūkis, kaip ir doktorantūros studijų darbo plano vykdymas. Apskritai doktorantūros studijas ir ypač disertacijos rengimą galėčiau palyginti su plačiais vandenimis. Pirmiausia tu įkrenti į šiuos vandenį ir svarstai, ar išplauksi. Tada pradedi plūduriuoti ir ilgainiui plaukti. Blogiausia – kad ir kiek plauktum, o kranto nematyti. Jei atvirai, buvo akimirkų, kai galvojau, kad man nepavyks. Buvo labai sunku, tačiau aš stengiausi kuo efektyviau išnaudoti savo žinias, patirtį ir, žinoma, laiką. Visas laisvas, o kartais, susiderinus su vadovybe, ir tarnybos laikas buvo skirtas studijoms, pedagoginei ir

akademinei veiklai, publikacijų rengimui, konferencijoms ir, žinoma, disertacijos rašymui. Esu įsitikinęs, kad studijuojant Lietuvos karo akademijoje išugdyta drausmė ir planavimo įgūdžiai buvo vieni iš lemiamųjų veiksnių, padėjusių man tinkamai susiplanuoti laiką ir doktorantūros studijas suderinti su tarnyba. Apskritai studijuojant doktorantūroje svarbiausia – nuosekliai ir nesustojant judėti į priekį, gebėti racionaliai planuoti savo veiklą, taip pat kūrybingumas ir užsispyrimas.

Tačiau neretai ir labai užsispyrusius apleidžia jėgos – tada neįkainojama tampa tavo supančių žmonių parama. Studijuodamas doktorantūroje susipažinau su daugybe protingų ir iškilų asmenybių, kurios ne tik noriai dalijosi savo žiniomis, bet ir neretai priversdavo pažvelgti *out of box*, t. y. viską įvertinti iš šalies. Tai ypač svarbu, kai atlieki tyrimą, kuris trunka ilgai, ir kyla grėsmė, kad pradėsi sukstis kaip žiurkėnas savo narvelyje, dėmesį sutelkęs į vienus aspektus, bet nematydamas daugelio kitų, aplink esančių.

Doktorantūros studijas sėkmingai baigti labai padėjo ir šeimos nariai, kurie kaip „pilkieji kardinolai“ visus tuos metus buvo šalia ir stebėjo gana lėtai progresuojantį procesą. Progreso lėtumas akivaizdus tapdavo ypač tais momentais, kai iš aplinkinių jau penktaisiais studijų metais išgirdavau tą patį klausimą: „Ar jau baigai

doktorantūrą?“ Tada susimąstydavau, kad šios studijos ir aš yra neatskiriami dalykai. Atitinkamai kildavo klausimas: „O ką aš veiksiu, baigęs rašyti disertaciją?“ Šioje vietoje galėčiau grįžti prie savo minčių, išsakyti šio trumpo monologo pradžioje. Tikriausiai atėjo metas savęs paklausti, kur ir kuo aš būsiu ateinančius penkerius metus. Tikiu, kad doktorantūros studijos suteikė ne tik žinių, bet ir naujų galimybių. Tapęs akademinės bendruomenės nariu galiu pasidalyti tarnyboje įgytomis praktinėmis žiniomis ir siekti geriau suderinti praktiką ir teoriją.

Baigdamas norėčiau tarti keletą žodžių ketinantiems studijuoti doktorantūroje. Kiekvienas iš jų turėtų įvertinti keletą dalykų, kurių vienas svarbiausių yra laikas. Kiek jie yra pasirengę jo skirti studijoms? Doktorantūra yra nuolatinė ir nenutrūkstama veikla. Tai – lyg turėti dar vieną šeimos narį, kuris visuomet būna su tavimi. Skirtingai nuo bakalauro ir magistrantūros studijų, studijuodamas doktorantūroje esi ne imantis, o duodantis. Šiai veiklai reikia atsiduoti ir ją kūrybingai plėtoti, todėl visiems svarstantiems norėčiau palinkėti atidžiai įvertinti savo galimybes ir užimtumą. Tačiau jei jau apsispręsite, būtinai to imkitės entuziastingai, nepasiduokite ir sukurkite kažką nepaprasto, taip papildydami pasirinktos mokslo srities intelektualinius išteklius.

Iškilmingoje rikiuotėje dalyvavo krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininkas brg. gen. Algis Vaičiūnas, Karo akademijos vadovybė, klausytojų tarnybos draugai ir artimieji. Visų jų akivaizdoje klausytojai iškilmingai prisiekė Lietuvos valstybei. Tą dieną duotas pažadas įpareigojo juos jausti ypatingą pilietinę atsakomybę.

JKVM organizuojami nuo 2012 m. Vilniuje (Lietuvos karo akademijoje) ir Klaipėdoje (Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotajame pėstininkų batalione).

Praeitų metų rudenį, rugsėjo 9 d., savanoriškumo principu mokymus pradėjo 91 klausytojas: Vilniuje – 60, Klaipėdoje – 31. Šiuo metu JKVM I kurse mokosi 77 klausytojai, iš jų 13 jau yra prisiekę anksčiau. Dalyvauti jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose, kuriuose rengiami rezervo pėstininkų būrių vadai, kviečiami aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai, kurie įgiję pagrindinį karinį parengtumą, bus pasiruošę veikti kariuomenėje ir jam vadovauti.

Teisė pabučiuoti Akademijos vėliavą prisiekusių klausytojų vardu buvo suteikta geriausiajam kurso klausytojui. Susumavus rezultatus, juo buvo išrinktas j. eil. Sergejus Abakumovas. Jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose jo rezultatai buvo geriausi, be to, karys pademonstravo puikų fizinį pasirengimą ir motyvaciją. J. eil. S. Abakumovas dėl atsakingo požiūrio į tarnybą yra sektingas pavyzdys kitiems klausytojams.

J. eil. S. Abakumovas pažymėjo, kad „studijų programa lūkesčius pateisino. Po pirmojo pusmečio pastebėjau, kad didžiausią įtaką nusiteikimui ir studijų dalykų suvokimui turi motyvacija, ypač rodant asmeninį pavyzdį. Mums priskirti kariūnai (kuopos vado pavaduotojas, būrių ir skyrių vadai) sugebėjo būtent savo pavyzdžiu motyvuoti, padėjo padaryti daugiau, savarankiškai pagilinti žinias, pagerinti fizinę formą ir judėti į priekį. Jų pavyzdys, praktiniai patarimai ir vizija sudarė esminį pagrindą, dėl kurio, manau, ateinančius 2,5 m. galėsime tinkamai suvokti visą mums pateikiamą teorinę medžiagą ir atlikti praktines užduotis. Todėl išskirtinai JKVM kurso klausytojams, kurie iš esmės yra daugiausiai civiliai, tinkamas moralinis „užtaisas“ ir asmeninės motyvacijos pavyzdys – pagrindinė sudedamoji mokymų dalis.“

Šių mokymų I kurso klausytojas j. eil. Rokas Tamošiūnas prisipažino, kad „2017 m. užpildyta paraiška stoti į JKVM buvo geriausias metų sprendimas. Labiausiai džiugina žmonės, su kuriais tenka studijuoti, – protingi, įgiję išsilavinimą arba besimokantys ir kitoje aukštojoje mokykloje, motyvuoti ir patriotiški. Civiliniame gyvenime konkuruojame visur ir su visais – verslas su verslu, kolega su kolega, studentai tarpusavyje. Tačiau JKVM taip nėra: čia supranti, kad vienas pralaimėsi, o laimėti gali tik kartu su komanda. Būryje rūpinamės vieni kitais, padedame vieni kitiems tiek moksle, tiek už Akademijos ribų – esame tikra komanda. Aš, kaip patriotas, matydamas tiek daug motyvuotų ir savo tėvynę mylinčių žmonių, labai tuo džiaugiuosi.“

Apima geras jausmas, kai kiekvieną rytą giedame Lietuvos himną, kai pratybose ar per ceremonijas sušunkame „Tėvynės labui!“. Smagu matyti tiek daug jaunų žmonių, kurie nesiruošia emigruoti, nepasiduoda neigiamų žinių srautui, o savo savaitgalius skiria pasirengimui tėvynės gynybai, nors, kaip ir kiti, turi šeimas, dirba ar mokosi.

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose įgyjame daug praktinių įgūdžių, kuriuos nesunku pritaikyti ir asmeniniame gyvenime, ir darbe. Nors veikla čia labai skiriasi nuo bet kurios kitos, išgyventi šią permainą, o ilgainiui ir pasitikrinti savo santykį su kariuomene rekomendučiau kiekvienam.“

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų tikslas – rengti karininkus (būrių vadus) Lietuvos kariuomenės rezervui, jai reikalingus specialistus, ugdyti Lietuvos Respublikos piliečius, pasirengusius atlikti konstitucinę pareigą, – ginklu ginti savo valstybę.

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų trukmė – treji metai. Sėkmingai mokymus baigę klausytojai įgis rezervo pėstininkų būrio vado kvalifikaciją, jiems bus suteiktas atsargos leitenanto laipsnis. Jie bus priskirti kariuomenės personalo rezervui ir turės galimybę ateityje tarnauti kariuomenėje ir siekti karininko karjeros.

Šiuo metu kas antrą savaitgalį vykstančiuose užsiėmimuose mokosi 222 klausytojai.

PRIESAIKA

Ateities rezervo karininkų kalvė

Kpt. Mirosław SVIGLINSKI

Vasario 10-oji Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai buvo ypatinga – tądien prisiekė penktoji jaunesniųjų karininkų vadų mokymų (JKVM) laida, 64 aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai.

Akademijos vėliavą bučiuoja j. eil. Sergejus Abakumovas

Straipsnio autoriaus nuotraukos

Kariūnų stažuotė Latvijoje

Kariūnai Mindaugas JEFIŠOVAS, Martynas RAUDONIUS, Pijus VOSYLIUS

Ar Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija iš tiesų yra geriausia gyvenimo mokykla? Atsakymą sužinosite tik čia įstoję! Tačiau šiame straipsnyje kalbėsime ne apie tai. Jis skirtas III kurso Saulės mūšio kuopos kariūnų Pijaus Vosyliaus, Martyno Raudoniaus ir Mindaugo Jefišovo patirčiai, kurios jie įgijo dalyvaudami Latvijos gynybos akademijos organizuotame tarptautiniame modulyje *Fundamentals of Crisis Response Operations*.

Lielvārdes oro bazēje Latvijoje kariūnai turėjo galimybę susipažinti su JAV sraigtasparniais „Black Hawk“

Pas broliukus latvius išvykome lapkričio 19-ąją, beveik iš karto po labai panašaus taikos paramos operacijų (toliau – TRO) kurso Centriniam Pabradės poligone. Nors atspūsti tikrai norėjosi ilgiau, tačiau jau po kelių dienų susikrovė daiktus ir truputį jaudindamiesi išvykome į Rygą.

Mokymai vyko anglų kalba. Juose dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Čekijos, Lenkijos ir Gruzijos kariūnai. Kursas buvo padalintas į dvi dalis – teorinę ir praktinę. Tris dienas Latvijos gynybos akademijoje vyko paskaitos tarptautinės humanitarės teisės klausimais, apie konfliktų rūšis, ginkluotos kovos taisykles. Taip pat gilinomės į taikos palaikymo operacijų principus ir sampratą. Diskutavome apie kylančias problemas ir galimus jų sprendimo būdus. Vienas iš įdomesnių dalykų buvo konferencija per skaiptą, kurios metu klausėmės paskaitos „Baltijos šalių saugumo studijos“. Visi trys studijuojame pagal Tarptautinių santykių studijų programą, todėl daugumą dalykų jau žinojome, tačiau kursas praverė – papildėme savo žinių bagažą ir įtvirtinome anksčiau įgytas žinias.

Pirmosios dienos buvo skirtos ne vien sausai teorijai, todėl mums iš karto buvo priskirti Latvijos kariuomenėje naudojami HK G-36 automatiniai šautuvai, išduota latviška ekipuotė, rengiantis išvykti į poligoną, parodyti gyvenamieji kambariai. Tad, aišku, dienvartė buvo gana įtempta.

Nuo pat pradžių kiekvienos šalies grupę lydėjo priskirti Latvijos gynybos akademijos 5 kurso kadetai. Su jais ir kitų šalių atstovais ėjome petys petin visą modulio laiką. Siekdami pralaužti ledus, turėjome galimybę pabendrauti neformalioje aplinkoje – kadetų klube ir pusryčiaudami prie bendro stalo. Beje, tiek šioje akademijoje, tiek didžiausiam Baltijos šalyse Adažių (Adaži) poligone maistas buvo tikrai įspūdingas, o kadetai – labai draugiški: priėmė šiltai, dėl to greitai susidraugavome ir sėkmingai pasirėngėme komandiniam darbui, kas buvo itin svarbu kitame etape.

Kita stotelė – Adažių poligonas. Čia bendrųjų teorinių paskaitų ciklą pakeitė kariniai mokymai, o po jų iš karto laukė praktinės užduotys, leidžiančios patikrinti, kaip perpratome išdėstytą medžiagą. Mus mokė labai patyrę instruktoriai, buvo

puikios gyvenimo sąlygos, vienintelis „minusas“ – nuolatinis užimtumas, todėl lova palapinėje tapo geriausia mūsų drauge.

Reguliariai buvome vežami iš bazės į pratybas, mokėmės patruliuoti, rengti atsaką į priešų ugnį, reaguoti į improvizuotuosius sprogstamuosius užtaisus, atlikti automobilio apiešką, kontrolės punkto funkcijas, kordono ir apieškos operacijas, konvojuoti, dirbti su vertėju ir kt. Dalyvaavome kovinio šaudymo iš automatinų šautuvų G-36 ir AKM pratybose. Jos buvo itin įdomios, kadangi šaudėme iš mums neįprastų padėčių ir judėdami. Pavyzdžiui, gulėdamas ant šono arba pilvo kojomis į taikinį, po komandos vertiesi ant nugaros ir iššauni. Taip pat turėjome galimybę susipažinti su Latvijoje naudojamais sraigtasparniais Mi-17 ir praktiškai išgabenti sužeistąjį iš operacijos rajono. Deja, susiklosčiusios netinkamos aplinkybės neleido to pakartoti aktyviosios fazės metu. Kaip stebėtojai dalyvavome Ispanijos kariuomenės tankų padalinio kovinio šaudymo pratybose, po jų ispanai sutiko supažindinti su turima ginkluote, įskaitant APC ir IFV (šarvuotąją pėstininkų mašiną ir pėstininkų kovos mašiną),

minosvaidžius, galėjome ją apžiūrėti ne tik iš išorės, bet ir iš vidaus.

Pagal trumpai aptartą pratybų legendą turėjome sunaikinti įsivaizduojamų pajėgų likučius po invazijos į Latviją, kuri buvo atremta NATO pajėgų. Gavome užduotis ir jas vykdėme – iš pradžių žvalgybos, po to susipažinimo su kaimų lyderiais, patruliavimo. Vėliau – aktyvus pokalbis su lyderiais, siekiant išgauti kuo daugiau informacijos ir pašalinti kilusias grėsmes. Jo metu buvo sužinota apie Aukso kaime veikiančią prieš pajėgų lyderį Dark Horse, kuris gyventojams tiekia ginklus ir kartu juos terorizuoja. Todėl priešpaskutinę pratybų dieną bendradarbiaujant su pėstininkų kuopa šiame objekte reikėjo atlikti kordono ir apieškos operacijas. Tiesa, kariūnų būriui buvo palikta tik QRF (Quick Reaction Forces) užduotis, nes pagrindinį darbą turėjo atlikti pėstininkai, tačiau, mūsų džiaugsmui, vos po 10–15 min. nuo operacijos pradžios jiems pasidarė rieta ir buvome iškviešti mes.

Miestelis buvo gan painus ir nepatogus mūsų pajėgoms veikti, tačiau, nors ir patyrus nemažai nuostolių, operacija vis dėlto buvo sėkmingai atlikta, o pratybų pabaigą vainikavo beprotiškas daugiau nei 200 riaušinių sukeltų riaušių malšinimas. Tai, ko gero, buvo vienas sunkiausių fizinių ir psichologinių išbandymų. Po jo išvargę, bet laimingi grįžome į akademiją.

Viskas buvo suplanuota taip, kad spėtume į *Black coffee night* minėjimą, kuriame tradiciškai kiekvienais metais pagerbiami už Latvijos nepriklausomybę žuvę kariūnai ir išeinant iš jo paliekama tik juoda kava ir duona. Šia proga visa akademija susėda prie bendro stalo, dainuoja dainas, klausosi garbingų svečių kalbų.

Apibendrinant visus įspūdžius galima pasakyti, kad užmezgėme nemažai naujų pažinčių, labai daug sužinojome apie sąjungininkių šalių kariuomenes, karinį rengimą ir patyrėme nuotykių. Įgytos žinios mums yra neįkainojamos, be to, kaip sakoma, jų tikrai ant pečių nešiosime, todėl džiaugiamės, kad Lietuvos karo akademija suteikė tokią puikią galimybę pasitobulinti kitur. Viešnagė Latvijoje vainikavo kariūnų, instruktorių ir karininkų vakarą restorane – jo metu buvo įteikti kursų baigimo pažymėjimai. O straipsnį norėtume baigti latvių kapitono atsisveikinimo kalbos žodžiais: „Nauji draugai ir naujos pažintys – tai visada ir naujos galimybės!“

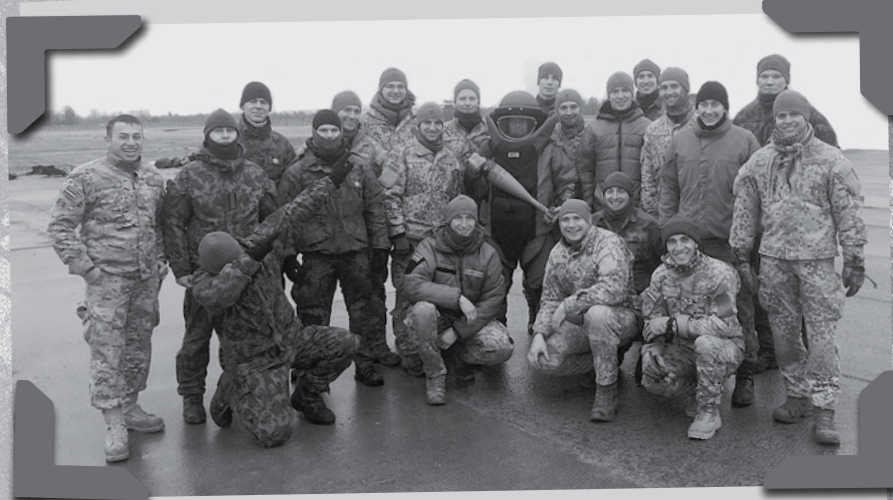

Visų valstybių kursų dalyviai: pirmas dešinėje – čekas, toliau – latvis, lenkas, gruzinas, du kariai iš kairės – latviai, centre – lietuvis Mindaugas Jefišovas

Mindaugo Jefišovo nuotrauka

Riaušių malšinimo epizodas (minioje buvo apie 200 piktų latvių)

Latvių inžinieriai parengė savo veiklos ir technikos pristatymą

Ieva Nagevičiūtė-MINKEVIČIENĖ

Vilniuje, Lietuvos parodų ir kongresų centre „Litexpo“, vasario 8–10 dienomis šurmuliavo tradicinė, šiemet jau šešioliktoji, tarptautinė mokymosi, žinių ir karjeros planavimo paroda „Studijos 2018“. Nors dėl gripo epidemijos dalis šalies mokyklų laikinai nedarbo, paroda „Studijos 2018“ pritraukė minias moksleivių, jų tėvų ir mokytojų. Lankytojai turėjo puikią galimybę susipažinti su studijomis Lietuvoje ir užsienyje, reikalingiausiomis profesijomis ir specialybėmis, karjeros ir verslo perspektyvomis.

Daug dėmesio parodoje sulaukė aukštosios mokyklos, tarp jų ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija. Bendrame su Lietuvos kariuomene stende jaunuoliams buvo pateikta išsami informacija apie studijų naujoves, priėmimo tvarką, mainų programas. Lankytojai, pasikalbėję su kariūnais, iš pirmų lūpų galėjo išgirsti apie jų kasdienybę ir iššūkius. Kariai išsamiai papasakojo apie jau įgytą patirtį ir karininko profesiją.

Parodos lankytojai domėjosi atnaujintomis bakalauro programomis. Lietuvos karo akademijoje šiuo metu siūloma rinktis vieną iš trijų pirmosios pakopos studijų programų: Gynybos technologijų vadybos, Tarptautinių santykių, Nacionalinio saugumo ir gynybos. Šios 3,5 m. trunkančios studijos orientuotos į bendrąjį universitetinį išsilavinimą, kokybišką teorinį pasirengimą ir aukščiausio lygio profesinius gebėjimus.

studijos
2018

GENEROLO
JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO
AKADEMIJA

➔ **GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBOS STUDIJŲ PROGRAMĄ** baigę absolventai išmanys šiuolaikinių ginkluotės technologijų ypatumus ir jų taikymo galimybes, logistikos ir transporto vadybos principus, išstudijuos grėsmes kibernetiniam saugumui ir jų prevencijos mechanizmus.

➔ **TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ STUDIJOS** suteiks žinių ir gebėjimų, padedančių tinkamai įvertinti saugumo aplinką, veikti nenuspėjamomis aplinkybėmis ir ypatingomis sąlygomis, suprasti gynybos politikos pokyčius.

➔ **NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS PROGRAMA** orientuota į specialistus, išmanančius šiuolaikines visuomenės ir valstybės saugumui kylančias grėsmes, gebančius jas analizuoti ir taikyti prevencines jų užkardymo priemones.

Jaunuoliai taip pat domėjosi galimybe toliau tęsti studijas, gavus LKA bakalauro diplomą: įgiję bakalauro laipsnį karininkai gali rinktis magistrantūros, o po to – doktorantūros studijas tiek LKA, tiek kitoje aukštojoje mokykloje.

Parodos lankytojai galėjo dalyvauti ir papildomose paskaitose apie karjeros galimybes, bakalauro studijų ypatumus Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, kurias moderavo viceministras G. Jeglinskas, kpt. L. Jiezniene, prof. M. Bileišis ir ats. plk. ltn. L. Gumbinas.

Irenos Gataveckienės nuotraukos

Karys apdovanojimus pelno ne tik mūšyje

Jolanta BUDREIKIENĖ

Virginijos Valuckienės nuotraukos

J. Budreikienė ir J. Norgėla atsiėmė apdovanojimą, skirtą E. S. Kisinui

Dim. plk. Eugenijus Simonas Kisinas

Valstybinė lietuvių kalbos komisija (VLKK) nuo 2015 metų skiria apdovanojimus už lietuvių kalbos puoselėjimą. Nuo 2016 metų apdovanojimai skiriami už reikšmingus lietuviškos terminijos

kūrimo darbus. Šiemet VLKK diplomu ir simboline skulptūrele „Sraigė“ (autorius Rokas Dovydenas) įvertintas buvęs ilgametis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos darbuotojas dim. plk. Eugenijus Simonas Kisinas. Laureatai buvo pagerbti vasario 28 d. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos ir Lietuvos mokslų akademijos organizuotame renginyje, kuris vyko Mokslų akademijos salėje. Susiklostė graži tradicija, inicijuota VLKK, švesti Lietuvių kalbos dienas nuo Vasario 16-osios iki Kovo 11-osios, atkreipiant ypatingą dėmesį į kalbą.

Eugenijus Simonas Kisinas apdovanojimas už lietuviškos karybos terminijos

kūrimą, terminų žodynų rengimą, jo pastangomis radosi ir 7 dvikalbiai karybos terminų žodynai, kuriuose pateikta apie 150 tūkst. terminų straipsnių. Eugenijus Kisinas – „Karybos enciklopedinio žodyno“ atsakingasis ir mokslinis redaktorius. Jis teikė pastabų ir siūlymų rengiant „NATO terminų žodyną“, taip pat parašė beveik 1000 „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ ir „Technikos enciklopedijos“ straipsnių apie karybą ir karo techniką, parengė 34 mokomuosius, šviečiamuosius ir mokslo veikalus, kuriuose gausu karybos terminų ir apibrėžčių. Eugenijaus Kisino parengti karybos žodynai ir Lietuvos Respublikos terminų banke pateikti terminai sudaro šiuolaikinės lietuviškos karybos terminijos pagrindą ir turi neįkainojamą vertę puoselėjant ne tik karybos terminiją, bet ir lietuvių mokslo kalbą.

E. S. Kisinas pradėjo savo darbą dar Krašto apsaugos mokykloje 1992 metais kaip Kovinio aprūpinimo katedros vyr. dėstytojas, vėliau buvo paskirtas šios katedros viršininko pavaduotoju. Tuo metu nebuvo nei mokymo priemonių, nei tinkamų vadovėlių. Jau tada ėmėsi darbo versti reikalingą literatūrą ir rengti mokomuosius leidinius. Išleido vadovėlius „Apsauga nuo naikinimo priemonių“ ir „Apsaugos nuo naikinimo priemonių organizavimo pagrindai“. Daug prisidėjo prie pedagoginio pobūdžio literatūros rengimo. 1998 metais prasidėjo ir iki šiol nenutrūko jo, kaip jis pats sako, „karinio žodynininko“ veikla.

Kadangi E. S. Kisinas šiuo metu gyvena toli nuo Lietuvos ir negalėjo dalyvauti gražioje iškilmėse, jam skirtą apdovanojimą priėmė ats. plk. Jurgis Norgėla.

„Erasmus+“ – nuo Varšuvos iki Sen Siro

Krn. Giedrė GRIGŪNAITĖ

Studijos Lietuvos karo akademijoje yra ypatingos, ir tai žino visi. Mes ne tik mokomės pagal nuolatinių bakalauro studijų programas, esame rengiami kaip būrių vadai ir įgyjame būrio vado kvalifikaciją, bet ir turime galimybę dalyvauti „Erasmus+“ mainų programoje. Akademijoje dalyvauja nuo 2005 m.: sudaro sąlygas mokytis kariūnams užsienio aukštosiose mokyklose, o užsienio studentams – žinių semtis pas mus. Šiais mokslo metais, per rudens–žiemos sesiją, Lietuvos kariūnai studijuoti pagal „Erasmus+“ mainų programą vyko į 4 skirtingas šalis – Lenkiją, Austriją, Prancūziją ir Čekiją. Kviečiame „Kariūno“ skaitytojus susipažinti su šios programos dalyvių išpūdžiais.

Išleistuvių vakaras ir baigimo pažymėjimų įteikimo ceremonija

Krn. Ignas Pilkaitis,
studijavęs Varšuvos karo mokslų
universitete

Mokiausi pagal tarptautinę studijų programą „Valdymas ir vadovavimas“. Buvo pasiūlytos tik civilinių dalykų paskaitos. Jų buvo gana nedaug, tad per savaitę susidarė tik minimalus krūvis. Mokslas sekėsi gerai (tai rodo ir pažymiai). Labai patiko dėstytojų požiūris į mus, tarptautinius studentus, jų lankstumas ir mūsų poreikių supratimas.

Na, o sutikti buvome labai šiltai, dėl to mūsų „Erasmus“ komanda greitai su-

sidraugavo: jau pirmosiomis dienomis susipažinome su daugybe žmonių, kuriuos dabar vadiname draugais. Su jais nemažai praleisdavome ir laisvalaikio, taip pat keliaudami. Kartu vykdavome į lankytinas Varšuvos vietas, vakarieniaudavome mieste, eidavome į barus ir klubus, buvome „sky“ (batutų) parke. Labai retai likdavome bendrabutyje ir tiesiog ilsėdavomės.

Turėjau galimybę nuvykti ir į kitas šalis – lankiausi Vokietijoje (Berlyne) ir Čekijoje (Prahoje), o pačioje Lenkijoje – Gdanske, Štuthofio koncentracijos stovykloje, Krokuvėje, Aušvico koncentracijos stovykloje, Zakopanėje.

Praha man paliko didžiausią įspūdį. Nepamiršamos trys dienos su naujais draugais nuostabiausiame Europos mieste! Be to, „Erasmus+“ mainų programos biuras organizavo mums kelionę į Torunę ir Plocką. Gidai nuodugniai supažindino su žymiaisiais jų objektais, lankėmės kadetų licėjuje, pasinaudojome proga patys patyrinėti naktinį šių miestų gyvenimą. Be kelionių ir smagaus laisvalaikio išvykų, dalyvavome įvairiuose renginiuose, pvz., Lenkijos valstybės nepriklausomybės dienos minėjime – bėgau 10 km su dar apie 18 tūkst. žmonių, taip mininčių šią svarbią dieną.

Įsiminė ir sutiktuvės, kai buvome oficialiai pakviesti Varšuvos karo mokslų universiteto vadovybės prie didelio vaišių stalo, kalėdinis vakaras, kurio metu skanavome tradicinių lenkų patiekalų ir keitėmės dovanėlėmis, taip pat išleistuvės, per kurias „Erasmus+“ studentai su savo katedrų vadovais šoko tradicinį lenkų šokį polonezą.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti mūsų šauniajai „Erasmus“ koordinatori Aistei Leleikaitei, kuri prieš išvažiuojant mums

padėjo susitvarkyti reikiamus dokumentus ir gražiai išlydėjo! Baigdamas norėčiau pasakyti, kad geriausias dalykas, kurį suteikė ši programa, – tai nauji tarptautiniai draugai, su kuriais visada bus malonu susitikti, kurių šalis bus smalsu aplankyti ir kuriuos, žinoma, norėsis pakviesti atvykti pas mus – į Lietuvą!

Krn. Justas Kardišauskas,
studijavęs Varšuvos karo mokslų
universitete pagal tarptautinę
programą „Valdymas ir
vadovavimas“

Šio universiteto vadovybė ir bendruomenė mus priėmė labai šiltai ir maloniai (žinoma, buvo surengtos ir oficialios sutiktuvės), o studentai padėjo prisitaikyti, tad įsilieti į jų gretas nebuvo itin sunku, ypač talkininkaujant priskirtiems mentoriams.

Studijų dalykai buvo ištisai įdomūs, tačiau nesunkūs. Turbūt dėl to, kad užsiėmimų grafikas nebuvo intensyvus, o paskaitos suprantamos, mokslas sekėsi puikiai – prasčiausias pažymys – 8. Man įdomiausias pasirodė paskaitos, kuriose buvo daugiau praktinės veiklos, – apie lyderystę ir sprendimų priėmimo procesą.

Prisijungęs prie universiteto krepšinio komandos, turėjau galimybę kartu treniruotis ir net buvau pakviestas į jo rinktinę. Laisvalaikį mėgau leisti sporto salėje arba baseine. Bet savaitgaliais keliaudavau po Varšuvą, kitus miestus ir net šalis. Lankiausi Danijoje, Belgijoje, Olandijoje. Lenkijoje buvau nuvykęs į Krokuvę ir Torunę. Teko dalyvauti tradicinių patiekalų ragavimo šventėje, kalėdinėje vakarienoje, karaokės vakarėlyje. Šioje programoje ypač patiko dalyvauti dėl galimybės susipažinti su naujais žmonėmis ir kitos šalies kultūra, įgyti naudingos patirties – pagyventi savarankiškai įprastomis studentams sąlygomis.

Laisvalaikis Varšuvos batutų parke

Krn. Raminta Banišauskaitė, studijavusi Varšuvos karo mokslų universitete pagal Nacionalinio saugumo programą

Paskaitos, orientuotos į užsienio politiką, vyko labai intensyviai, krūvis buvo nemažas. Taigi, teko pasimokyti, pristatyti auditorijai įvairius pranešimus, dalyvauti tarptautinėje konferencijoje, joje skaityti pranešimą ir net rašyti savo pirmąjį mokslinį straipsnį. Atkreipiau dėmesį į dėstytojų kompetenciją, kadangi jų pateikiama informacija buvo pagrįsta naujais tyrimais ir naujienomis.

Patiko dalyvauti ir skaityti pranešimą tarptautinėje konferencijoje, pirmą kartą viešai kalbėti prieš kameras, bandyti suvaldyti jaudulį tiek prieš publiką, tiek filmavimo metu.

Apskritai studijuoti buvo sunku, bet įdomu ir tikrai verta. Visgi nelabai patiko, kad krūvis buvo per didelis, o paskaitų – per daug: kartais būdavo sunku spėti atlikti visas dėstytojų skirtas užduotis. Nors studijos buvo labai intensyvios, likdavo

laiko ir laisvalaikio. Jį stengiausi kuo dažniau leisti su savo „Erasmus“ šeima ir kuo įvairiau: kartu lankėme nepaprastai gražias Varšuvos vietas arba tiesiog linksmai vakarodavome kavinėje. Universiteto bendruomenė – nuostabi! Tiek koordinatorės, tiek mentorai paslaugūs, noriai bendravo, domėjosi mūsų gyvenimu, nė vieno nepaliko bėdoje, kai kildavo problemų ar sunkumų.

Labiausiai nustebino dėstytojai, kurie į mus žiūrėjo ne kaip į laikinus studentus, o kaip į savuosius, stengėsi informaciją perteikti kuo aiškiau ir glausčiau, kad ją įsisavintume per tą trumpą 4 mėn. laikotarpį. Tik pirmoji savaitė buvo kiek sunkesnė: teko priprasti prie lenkų kalbos, bandyti susikalbėti parduotuvėje. Bet iš esmės nebuvo labai sunku – juk mes buvome ne vienteliai, kurie pirmosiomis savaitėmis

jautėsi lygiai taip pat, todėl visi stengėmės ir sėkmingai prisitaikėme prie kasdienio universiteto gyvenimo.

Turėjau galimybę dalyvauti Lenkijos nepriklausomybės dienai paminėti skirtoje šventėje, kurioje tūkstančiai patriotų žygiavo nešini Lenkijos valstybės vėliavomis, dainuodami tautines dainas ir skanduodami. Be to, „Erasmus+“ biuras organizavo susipažinimo vakarėlį, šv. Kalėdų vakarienę, „Erasmus“ dieną. Šiame renginyje kiekvienos šalies atstovai pristatė savo valstybę, nacionalinį patiekalą, o kai kurių šalių išrinkti nacionaliniai patiekalai buvo pagaminti vietos universiteto virėjų (mūsų plokštainis, dar vadinamas kugeliu, taip pat buvo patiektas šalia kitų).

Atsisveikinimo pobūvyje mums buvo įteikti „Erasmus+“ programos dalyvio pažymėjimai, šokome lenkų na-

cionalinį šokį polonezą, buvo suteikta galimybė tai padaryti vilkint lenkų tautiniais kostiumais. Įsimintinų akimirkų buvo tiek daug, kad sunku išskirti vieną. Patyriau daugybę nuotykių, tad turėsiu nuostabių atsiminimų kartu su savo „Erasmus“ šeima.

Manau, smagiausia buvo kelionė į Torunę, kurią organizavo „Erasmus+“ biuras. Buvo akimirkų, kai šiek tiek nuobodžiavome, bet kai šalia geriausi draugai – viskas kur kas linksmiau ir įdomiau. Didžiausi šios programos plusai – nauji draugai, įsimintinos pažintys visam gyvenimui, galimybė pakeliauti, patirti nuotykių, pažinti kitą kultūrą, papročius ir tradicijas (nesvarbu, kad kaimynai, bet, patikėkit, mes daug ko nežinome apie šią nuostabią šalį) ir kariūnams aktualiausias dalykas – laisvė bei „studentiško“ gyvenimo malonumai (nereikėjo keltis 6 ryto).

„Erasmus“ programos dalyviai

Krn. Danas Lukoševičius, taip pat studijavęs Varšuvos karo mokslų universitete pagal Nacionalinio saugumo studijų programą

Universitetinių dalykų paskaitos vykdavo kasdien. Dėstytojai – reiklūs net užsienio šalių studentams, studijuojantiems ne savo gimtąja kalba. Ypač patiko kitoks požiūris į saugumo klausimus: kiekvienas studentas turėjo savo nuomonę apie nacionalinį saugumą todėl, kad kiekviena valstybė susiduria su kitokiais iššūkiais ir problemomis, todėl per paskaitas kilusios diskusijos buvo tikrai karštos ir įdomios. Bet nelabai patiko griežtas paskaitų grafikas, kuris riboja galimybes keliauti, beveik nebuvo laisvų dienų, išskyrus savaitgalius. Tad laisvalaikį leisdavome stengdamiesi geriau pažinti Varšuvą ir bendraudami tarpusavyje. Gaila, kad paties universite-

to studentai nebuvo linkę artimiau susipažinti, tik nedaugelis iš jų kalba angliškai, todėl itin dažnai bendrauti neteko. Tačiau prisitaikyti dėl to sunku nebuvo: panaši kultūra ir maistas, be to, svarios pagalbos sulaukėme iš koordinatorių ir mentorų. Na, į kitas šalis nepavyko nuvykti, bet po Lenkiją pakeliauti teko.

Šios programos privalumai – pabendraavome su kitais „Erasmus“ programos dalyviais, tikrai daug sužinojome apie kitas kultūras, susiradome draugų. Tačiau Lenkijoje tikrai buvome per daug ribojami – palyginti nedaug keliavome ir pramogavome, labai daug laiko skyrėme mokslams, kas, manau, sutrukdė pasiimti viešnagę ir pateisinti kai kurių dalyvių lūkesčius. Be to, kelių dėstytojų anglų kalbos lygis buvo labai žemas, dėl to ir bendrauti sekėsi sunkiai. Nebendraujantys studentai ir anglų kalbos nemokančios bendrabučio budėtojos taip pat nepalengvino studijų Lenkijoje laikotarpio. Net Varšuvoje labai sunku rasti angliškai arba rusiškai kalbančių žmonių, todėl situaciją „gelbėdavo“ mūsų mentorai, kurie labai daug prisidėjo prie mūsų gerovės.

Apie studijas mano nuomonė tokia: lenkų kalbos kursas buvo per daug intensyvus ir sekinantis. Jo pabaigoje buvome išmokę daugiau, negu reikėjo pagal programą. Bendrabutis – labai brangus, Lenkijos studentai mokėjo perpus mažesnę kainą negu „Erasmus“ programos dalyviai, o tai, manau, neteisinga. Apskritai buvo ir teigiamų, ir neigiamų aspektų.

Krn. Augustina Sriubiškytė,
*studijavusi Čekijos Respublikos
Brno gynybos universitete*

Mano studijų kryptis – viešasis administravimas, tad paskaitos daugiausia buvo „civilinės“, tiesa, pasitaikė keletas karinės dalykų, tokių kaip logistika, lyderystė. Be paskaitų, kurių nebuvo labai daug, patys rengėme pristatymus, darėme grupines užduotis. Mokytis buvo lengva, anglų kalba – paprasta, vadinasi, „įkandama“. Įdomiausia, kad visą informaciją turėjome įsisavinti anglų kalba, o tai vis dėlto nauja. Šia kalba reikėjo taisyklingai ir suprantamai papasakoti apie savo šalį, mokymosi įstaigą, papročius ir tradicijas, ir tai tikrai buvo naudinga patirtis.

Gavome čekų kalbos pradmenis, buvo įdomu „prisiliesti“ prie naujos kalbos, kultūros. Kaip nedidelį trūkumą paminėčiau dėstytojų anglų kalbos lygį, tačiau tai nesukėlė pernelyg didelių nesupratimų.

Turėjome galimybę turiningai praleisti laisvalaikį: šiek tiek pakeliavome po aplinkines šalis, susipažinome su Čekijos kultūra, lankėmės žymesnėse Brno vietose ir sostinėje Prahėje.

Apie universiteto atmosferą galiu pasakyti tiek, kad su jo bendruomene daug bendrų reikalų neturėjome, bendravome tik su dėstytojais, koordinatore ir kariūnais, kurie buvo už mus atsakingi, tačiau ribotai. Visada galėjome kreiptis kilus klausimų ar problemų, tačiau šeiminiškai patys iniciatyvos pernelyg nerodė. Prisitaikyti nebuvo itin sunku. Čekų kultūra yra savita, bet kardinaliai nesiskiria nuo mūsų, todėl didelių bėdų neturėjome. Iš pradžių tik buvo sunku priprasti prie vietos kalbos ir fakto, kad anglų kalba čia nėra labai populiari, todėl viešosiose vietose kildavo komunikacijos sunkumų.

Mano nuomone, „Erasmus+“ mainų programos priimančioji šalis šiek tiek stokojo organizuotumo, studentų užimtumo klausimas taip pat nebuvo visiškai išspręstas, veikla – minimali, užsieniečiai paliekami susipažinti su šalimi patys. Ši studentų mainų programa iš esmės yra labai geras dalykas, tačiau visada yra ką tobulinti.

Krn. Martinas Vilkas,
*studijavęs viešąjį administravimą
Brno gynybos universitete*

Akademinis krūvis Brno gynybos universitete, palyginti su Lietuvos karo akademija, nebuvo didelis – dažniausiai kelios paskaitos per dieną, be to, kiekvienas antradienis – laisvas. Kadangi turėjome galimybę studijų dalykus pasirinkti patys, žinoma, išsirinkome mums įdomiausius ir reikalingiausius. Nors anglų kalbos žinias patobulinti turėjome progą bendraudami su kitų valstybių studentais, visgi labiausiai įtraukiančios buvo bendros anglų

kalbos ir vadybos, skaitomos angliškai, paskaitos. Žinoma, be anglų kalbos, buvo ir kitų įdomių paskaitų, ir man labiausiai patinkančios srities – humanitarinės teisės. Mano nuomone, šie dalykai nebūtų buvę tokie įdomūs, jei ne dėstytojų nusiteikimas atsidavusiai dirbti su „Erasmus“ studentais. Šių dalykų dėstytojai savo paskaitose sukūrė „laisvo bendravimo“ atmosferą, pvz., leisdavo diskutuoti pačių pasirinktomis temomis. Nors ne vienas Brno gynybos universitete dėstomas dalykas mums pasirodė įdomus, vis dėlto turiu pripažinti, kad studijos, dėstytojų pasirėngimas paskaitoms Lietuvos karo akademijoje yra aukštesnio lygio.

Čekijos gynybos universitetas gali pasigirti savo sporto kompleksais, jų teikiamomis paslaugomis. Teniso kortai, baseinas, stadionas, sporto salė – visa tai skirta kasdien aktyviai tobulinti savo įgūdžius ir siekti geresnių rezultatų. Ir aš tuo pasinaudojau.

Turėdami laisvo laiko vakarais, ypač savaitgaliais, drauge su kitais „Erasmus“ studentais stengėmės nuveikti kažką neįprasto, įsimintino arba tiesiog smagiai ir turiningai pabūti kartu. Būtent dėl šio nusistatymo mus sudomino kartingų turnyrai, kilo noras pažinti miestą ir šalies tradicijas. Žinoma, kelionių taip pat netrūko – ne kartą visi drauge vykome į įvairias

lankytinas vietas, miestus, o kartais ir į kitas šalis: teko apsilankyti Prahėje, Bratislavoje (Slovakija), Vienoje (Austrija).

Nors universiteto bendruomenė mus priėmė šiltai, praeidami pro šalį Čekijos studentai visada linktelėdavo galva, glaudesnių ryšių su jais neužmezgėme, galbūt dėl to, kad paskaitos „Erasmus“ studentams vykdavo atskirai. Bet labiau suartėjome su dėstytojais. Dar prieš kelionę į Brno visai kitaip įsivaizdavau „Erasmus“ programos dalyvių veiklą ir gyvenimą, maniau, kad tarptautiniai studentai liks savo „grupelėse“, nebus labai atviri naujoms pažintims. Na, tai buvo tik mano įsivaizdavimas, nes dabar drąsiai galiu pasakyti, kad viskas buvo priešingai – jau nuo pirmosios dienos, kad ir ką veiktume, kad ir kur keliautume, visada viską darydavome kartu. Daug laiko praleidę drauge, mes tapome lyg maža šeima ir daugelį naujųjų pažįstamų galime vadinti tikrais draugais, tad iki šiol su jais palaikome ryšį susirašinėdami.

Dalyvaudamas „Erasmus“ programoje aš ne tik praplėčiau savo anglų kalbos ir kitų dalykų žinias, išbandžiau įvairias sporto rūšis, bet ir galėjau pakeliauti, pažinti kitų šalių tradicijas, o svarbiausia – susipažinti su išties maloniais žmonėmis, kuriuos dabar laikau vienais iš artimesnių bičiulių.

„Erasmus“ studentai Brno gynybos universitete

Baigimo pažymėjimą krn. E. Žukauskui įteikia Austrijos karo akademijos viršininkas

Krn. Edvinas Žukauskas, studijavęs Austrijos Teresės karo akademijoje tarptautinius santykius

Paskaitos, tiek karybos, tiek universitetinių dalykų, prasidėdavo 8 val. ryto ir tęsdavosi iki 16 arba 18 val., penktadieniais – iki 14 val. Krūvis buvo gana nemažas galbūt dėl to, kad jos vyko anglų kalba, be to, viskas buvo nauja, negirdėta. Mokslas sekėsi neblogai. Aišku, pasimokyti reikėjo, bet juk to ir važiavome.

Galbūt įdomiausia ir įsimintiniausia studijų dalis buvo karinis rengimas kalnuose. Reikėjo planuoti bataliono lygio operacijas, kopti į kalnus, naudoti alpinizmo įrangą, kurią turėjome patys parengti – o visa tai atsakinga, juk net menkiausia klaida, ir gali kristi žemyn net iš poros kilometrų aukščio. Papildomų užsiėmimų nebūdavo, nes ir taip buvome užimti nuo ryto iki vakaro, todėl laisvo laiko likdavo mažai, o dar ir pasimokyti tekdavo.

Laisvu laiku, dažniausiai penktadieniais po pietų ir savaitgaliais, žaisdavome futbolą arba krepšinį su kitų šalių programoje dalyvaujančiais kadetais. Su jais taip pat keliavome po Austriją ir kitas kaimynines šalis.

Teresės karo akademijoje buvo suorganizuotas šiltas priėmimas. Mus pasitiko už tarptautinių studentų studijas atsakingas pulkininkas ir kadetai. Akademinei bendruomenei buvo tikrai draugiška. Kadangi buvome paprašyti atvykti

sekmadienį, su vadovybe susitikome tik pirmadienį. Per rytinį skirstymą buvome pristatyti kadetų batalionui ir pasveikinti akademijos viršininko.

Kadangi akademijos bendruomenė skatina skirtingų šalių kadetų bendravimą ir bendradarbiavimą, buvome apgyvendinti kambariuose su Austrijos ir kitais „Erasmus+“ programos studentais (kariūnais). Prisitaikyti nebuvo sun-

ku, nes drauge gyvenome, o per paskaitas dirbome kartu su kuopos, kuriai buvome priskirti, kadetais, tad jau nuo pirmųjų dienų jautėmės Austrijos karo akademijos bendruomenės nariais.

Kadangi iki Austrijos vykome automobiliu, spėjome daug kur užsukti ir pamatyti tai, ką seniai ketinome. Nemažai keliavome po šalį, aplankėme jos didesnius miestus – Vieną ir Gracą. Vieną įsimintiniausių savaitgalių praleidome Vengrijos sostinėje Budapešte.

Dalyvavome akademijos metinėse. Tai buvo vienas didžiausių renginių, kuriuose iki tol esame buvę. Tai – seniausia karo akademija Europoje, todėl ir jos tradicijos, kurių atskleisti negalime, yra labai senos. Aišku, buvo ir tradicinės sutiktuvės, ir išleistuvės. Jos vyko kariūnų klube, dalyvavome pirmakursių „krikštynose“ ir tai padėjo mums dar labiau įsiliesti į austriško kolektyvo gretas ir jaustis kuopos dalimi. Įspūdžių tikrai daug.

Pliusai – tarptautinis bendradarbiavimas, kooperacija su kitų šalių kariais ir kariūnais (su dauguma iš jų palaikome tikrai gerus santykius iki dabar), galimybė palyginti įvairias karo akademijas ir jų studijas, sužinoti, kuo esame panašūs ir kuo skiriamės, kur reikėtų pasitempti. Džiugu, kad pamatėme, kad kai kuriose srityse esame visa galva aukščiau už kitas Europos karo mokyklas ir akademijas. Mano nuomone, kariūnus reikėtų skatinti vykti į tokias mainų programas (ypač Austriją), tik didinti šalių įvairovę.

Krn. Deimantas Sprainaitis, studijavęs Prancūzijos Sen Siro karo akademijoje

Sen Siro (Saint-Cyr) karo akademija – prestižinė ir viena seniausių karo akademijų pasaulyje, įkurta Napoleono Bonaparto 1802 m. Studijų programą daugiausia sudaro karybos dalykai. Paskaitos vyko anglų kalba. Studijos orientuotos į 3 mokymo kryptis – konfliktų analizę, įvairių šalių politinės kultūros ir antropologijos tyrimus, lyderystės, minios valdymo ir bendravimo su ja subtilybes, analizuojant įvairiausias teorijas, istorinius įvykius ir asmenybes.

Studijos organizuotos vadinamaisiais moduliais, vienam dalykui skiriama apie vieną savaitę. Ypatingas dėmesys skiriamas kritiniam mąstymui ir atvirų šaltinių, naujienų analizavimui.

Verdene kartu su Prancūzijos kadetais

Paskaitų skaityti atvykdavo kviestiniai lektoriai iš pačių garsiausių universitetų – Sorbonos, Oksfordo, JAV jūrų pajėgų akademijos, taip pat įvairių profesijų atstovai: buvę žvalgybininkai, kariuomenių vadų patarėjai, ambasadoriai ir t. t. Ne moduliais vykdavo tik prancūzų kalbos paskaitos (60 stud. val.) ir paskaitos, skirtos susipažinti su Prancūzijos kariuomene ir kultūra.

Studijų kokybė tikrai aukšta. Tai, manau, viena iš priežasčių, dėl kurios prancūzai po 3 studijų metų gauna magistro laipsnį. Sen Sire sutikau įvairių šalių leitenantų, turinčių bakalaurą ir siekiančių įgyti magistro laipsnį, – vokiečių, libaniečių, vietnamiečių, peruiečių, kuveitiečių ir t. t., t. y. susipažinau su kariais iš visų pasaulio žemynų.

Būrelius galėjome pasirinkti tik atsižvelgdami į įtemptą studijų grafiką. Paskaitos Sen Sire trunka nuo 8 val. ryto iki 18

val. vakaro, jas skiria 2 val. pietų pertrauka, per kurią išties galima atsipūsti nuo intensyvaus protinio darbo („siestos“ laikas). Tačiau, be paskaitų, 4 kartus per savaitę po 2 val. dar vykdavo sporto užsiėmimai, kuriuos vesdavo kiekvienam būriui priskirtas instruktorius. Bėgimas, plaukimas, kliūčių ruožas, orientacinis bėgimas (topografija) ir lipimas virve – pagrindinės sporto šakos, kurių treniruotes lankiau ten būdamas. Ketvirtadieniai – išimtinė diena, kai kiekvienas kadetas gali pasirinkti norimą sporto šaką. Pasirinkimų įvairovė didelė – nuo krepšinio, futbolo, badmintono iki jodinėjimo žirgais, laipiojimo sienomis, rankinio ir regbio. Kadangi akademija įsikūrusi apie 50 km nuo didesnių miestų, visas kariūnų ir svečių gyvenimas vyko jos teritorijoje.

Po paskaitų laisvalaikį leisdavome paprastai, bet įvairiai – papildomai sportuodavome (bėgiodavome, žaisdavome

„Erasmus“ studentai įteikus baigimo pažymėjimus

futbolą), savarankiškai rengėme Prancūzijos ir Lietuvos istorijos, politikos, kariuomenių pristatymus, individualiai mokėmės prancūzų kalbos. Kadangi kadedai gyvena atskiruose kambariuose, kuriuose yra dušas ir tualetas, siekiant skatinti jų tarpusavio ryšius, kiekvienam būriui yra įrengtas klubas, kuriame kadedai drauge leidžia vakarus bendraudami, ruošdami valgi, žiūrėdami filmus ar kartais ragaudami alkoholinių gėrimų.

Prisitaikyti nebuvo sunku. Viena didžiausių problemų, trukdžiusių mėgautis studijomis Prancūzijoje, buvo kalbos barjeras. Jei paskaitos ir buvo skaitomos anglų kalba, praktiškai bendrauti teko prancūziškoje aplinkoje. Būtent tai ir skatino mus, užsienio šalių kariūnus, intensyviau gilintis į vietos kalbą, nebijoti klausti pačių prancūzų. Todėl, kilus problemų, visada iš kadedų ir karininkų sulaukdavome pagalbos.

Didelis pliusas, mano nuomone, – tai, kad praktiškai visi savaitegaliai buvo laisvi, t. y. nereikėjo jų skirti namų darbams atlikti. Todėl tomis dienomis mė-

gome pakeliauti ir nesukti galvos dėl mokslų. Pagrindiniai kelionių maršrutai – Paryžius ir Bretanės regione (kur ir įsikūrusi Sen Siro karo akademija) esantys turistų traukos objektai (pilis, Atlanto vandenyno pakrantė).

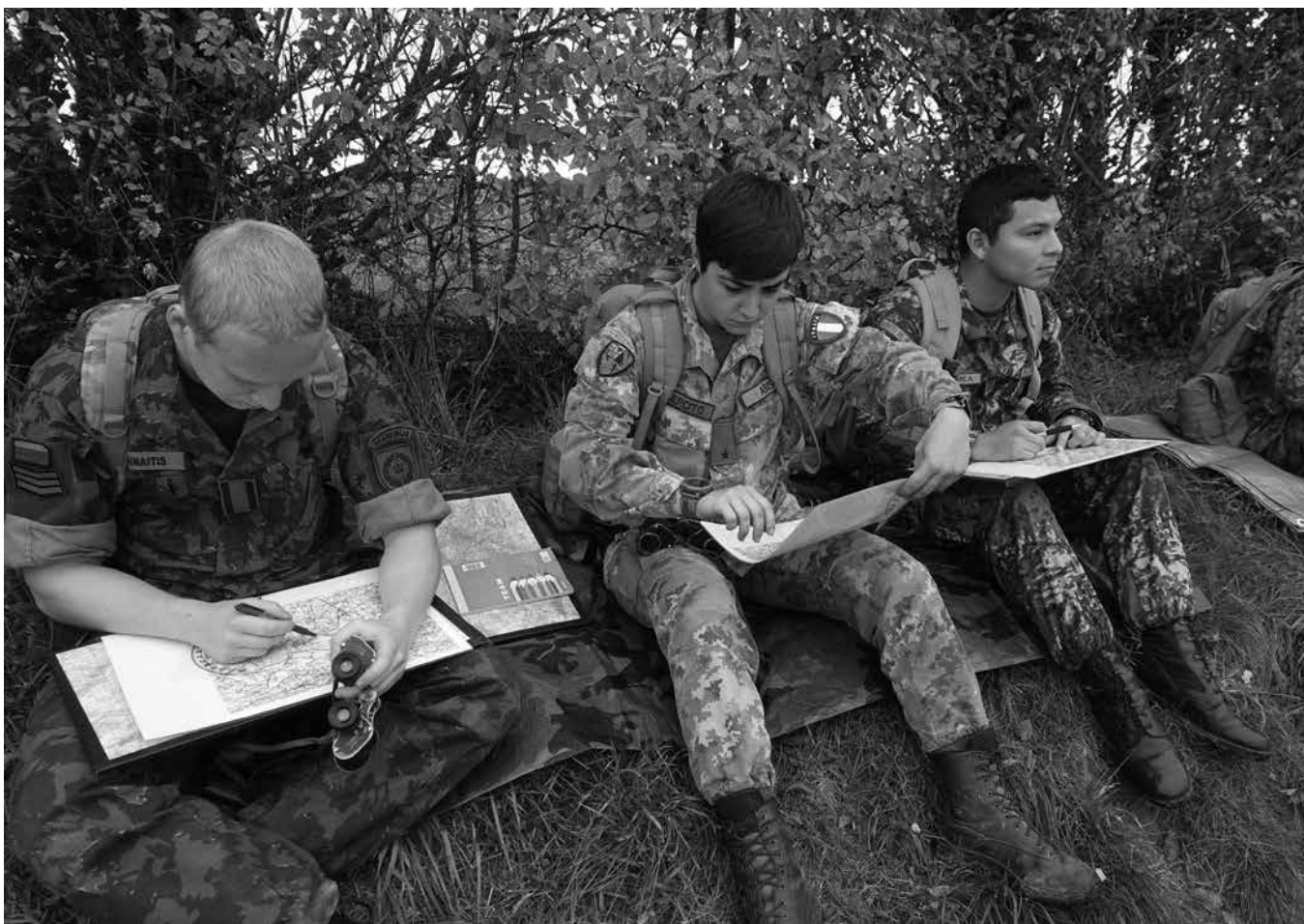
Lapkričio 1-osios proga gavome 5 laisvas dienas. Jas skyriau kelionėms po Prancūziją, nuvykau į Lioną, Ničą. Akademija taip pat organizavo keletą išvykų į istorinių mūšių (operacijų) vietas. Tris kartus buvome Normandijoje, keliavome palei prancūzų, amerikiečių ir britų mūšių pozicijas, lankėmės memorialiniuose objektuose, muziejuose, Verdene, Pirmojo pasaulinio karo mūšių vietose. Į kitas šalis dėl laiko stokos neteko nuvykti.

Prancūzijos Sen Siro karo akademijos tradicijos, itin senos ir garbingos, čia kruopščiai puoselėjamos. Daug laiko skiriama pirmakursių „išventinimui“ ir ugdymui, įvairiausių pramogų ir istorinių įvykių atminimui. Viena iš įsimintiniausių švenčių – Austerlico mūšio minėjimas, per kurį kadedai persirengia į to meto

karių aprangą panašiomis uniformomis, vyksta raitelių pasirodymai. Bet smagiausia akimirka visada būna mūšio „rekonstrukcija“, kurios metu antrakursiai privalo nugalėti pirmakursius apmėtydami kiaušiniiais, supuvusiais obuoliais, pašvinkusia žuvimi, apipildami aliejumi ir miltais. Po tokių „pergalių“ visada vyksta pokylis su šokiais, šampanu ir blynais.

Studijos Prancūzijoje, manau, man buvo geriausias variantas, kurį tik galėjau pasirinkti. Tikrai praplėčiau savo akiratį, įgijau žinių, pramokau prancūzų kalbos, užmezgiau naujų pažinčių ne tik su prancūzais, bet ir su Italijos, Ispanijos, Japonijos, JAV, Kanados, Vokietijos ir daugelio kitų šalių kadedais.

Išvada viena – tai neįkainojama patirtis. Nauji žmonės, pažintys, kitų kultūrų ir kitokio gyvenimo pažinimas, žinių ir įgūdžių tobulinimas, nuotykių, įspūdžių ir daug kitų dalykų! Štai ką duoda „Erasmus+“ mainai. Džiugu, kad Lietuvos karo akademija toliau plėtoja šią programą. Tikime, kad ateityje ji bus dar geresnė – įvairesnė ir platesnė.

Normandijoje

Užsienio šalių studentai Sen Siro karo akademijoje

VASARIO 16-oji

**LIETUVOS VALSTYBĖS
ATKŪRIMO DIENA**

100

**ATKURTAI
LIETUVAI**

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

Skaitau LIETUVĄ – skaitau PASAULĮ

Jolanta BUDREIKIENĖ

Irenos Gataveckienės nuotraukos

Nepabūgusi vasario šalčių nušermuliavo 19-oji tarptautinė Vilniaus knygų mugė. LITEXPO rūmuose kasmet vykstančios mugės laukia ir leidėjai, ir autoriai, ir skaitytojai. Gausiai knygų nukrauti stendai vilioja skaitytojus ir naujais, ir senais leidiniais. Čia gali skirtingų amžių ir įvairių pomėgių turintys skaitytojai rasti reikalingos, juos dominančios literatūros, pabendrauti su autoriais, dalyvauti diskusijose. Tai ryškus kultūros renginys visai Lietuvai. Džiugu, kad Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija irgi dalyvauja šiame renginyje ir pristato, nors ir negausią, bet vertingą, įdomią skaitančiai Lietuvos visuomenei, o ypač akademinėi bendruomenei,

V. Pakenienė, J. Vaicikauskienė ir
D. Vaicikas knygų pristatymo metu

literatūrą. Lietuvos karo akademija Vilniaus knygų mugėje turi galimybę pristatyti kaip aukštoji mokykla, rengianti uniformuotą, universitetinį išsilavinimą turintį pilietį – karininką. Mūsų stendas patraukia lankytojų dėmesį ir išleistais leidiniais, ir gražia paradine uniforma vilkinčiais kariūnais, kurie mieliai bendravo su besidominčiais moksliniais knygomis skaitytojais ir jaunais žmonėmis, svajojančiais tapti profesionaliais kariais ar dar neapsisprendusiais dėl būsimos savo profesijos, bet norinčiais gauti išsamią informaciją iš pirmų lūpų jaunuoliais.

Vienas iš Knygų mugės privalumų – galimybė tiesiogiai bendrauti su skaitytojais. Karo akademija kasmet išleidžia nedaug knygų, bet visada rengia

Įdomioji šių metų Knygų mugės statistika

Šiomet mugę aplankė 67 123 lankytojai.

Dalyvavo 370 dalyvių iš 9 šalių: Lietuvos, Estijos, Lenkijos, Baltarusijos, Vokietijos, Ukrainos, Omano Sultanato, Rusijos, Ispanijos.

Surengti 564 kultūriniai programos renginiai, tarp jų: 12 meno parodų, 5 diskusijos, 17 filmų peržiūrų Knygos kino salėje, 43 renginiai vaikams Vaikų scenoje, 60 kūrybinės studijos „Tu gali sukurti knygą“ ir 32 Bibliotekų erdvės renginiai, 68 renginiai Muzikos salėje, Oknoga / boOk erdvės renginiai.

Pristatomi Akademijos mokslo žurnalai

naujausių leidinių pristatymus, taip skleidama informaciją apie savo mokslinę veiklą. Šių metų mugėje Akademijos mokslininkai vasario 23 dieną pristatė šiuos tęstinius leidinius: „Karo archyvo“ 32 tomas, „Lietuvos metinę strateginę apžvalgą 2016–2017“ (lietuvių ir anglų kalbomis) ir anglų kalba leidžiamą *Journal of Security and Sustainability Issues*. Gan gausiai nedidelėje konferencijų salėje susirinkusiems lankytojams atsakingieji redaktoriai pristatė 2017 metų leidinių aktualiuosius straipsnius, keliamas problemas, atliktų mokslinių tyrimų rezultatus. Kitą dieną vykusiame renginyje V. Grigaliūno-Glovackio atsiminimų knygos „Generolo atsiminimai“ atsakingieji redaktoriai dim. plk. lt. dr. Gintautas Surgailis ir mjr. Gintautas Jakštys pasidalijo savo įžvalgomis apie tarpukario nepriklausomos Lietuvos generolo Vinco Grigaliūno-Glovackio parašytus atsiminimus. Ši knyga ypač domino mugės lankytojus. Tai buvo jaučiama bendraujant su jais prie Aka-

demijos knygų stendo. Žinia apie šią knygą jau buvo pasiekusi ir akademinę visuomenės dalį, ir skaitytojus, kuriems įdomi Lietuvos istorija. Tad gausiai susirinkę skaitytojai, laukdami susitikimo su knyga, dėmesingai klausėsi atsakingųjų redaktorių kalbų. Taip pat tą dieną doc. dr. Manvydas Vitkūnas pristatė Gintauto Surgailio parašytą knygą apie Lietuvos kariuomenę – „Pektasis pėstininkų Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Kęstučio pulkas“. Tai ilgų metų kruopštaus darbo renkant archyvuose medžiagą vaisius.

Galime pasidžiaugti, kad mūsų leidžiamos knygos yra žinomos, o stendas lankomas skaitytojų ne vien iš visos Lietuvos – mūsų leidiniais domisi ir užsieniečiai studentai. Jie ne tik sklaidė knygų lapus, bet mielai bendravo su kariūnais, domėjosi mokslais, jų karišku gyvenimu, karjeros perspektyvomis. Tai geriausiai iliustruoja krn. Mindaugo Jefšovo įspūdžiai iš Knygų mugės:

„Teko pabendrauti ir su „Erasmus“ studentais iš Slovakijos, kurie studijuoja

tarptautinius santykius. Šiems studentams padovanojome straipsnių rinkinį „Lietuvos metinė strateginė apžvalga“ ir knygą apie NATO anglų kalba. Studentai buvo labai nustebę ir dėkingi už puikią medžiagą, reikalingą jų tolesnėms studijoms. Knygų mugė – puiki galimybė Karo akademijos kariūnams susipažinti su naujausiais moksliniais leidiniais, kurie suteikia platesnį požiūrį į šių dienų pasaulio įvykius. Kitais metais nedvejodamas vyksiu dar kartą.“

Didelės Vilniaus LITEXPO rūmų erdvės, užpildytos žmonių ir knygų, leidžia pajauti kultūrinį Lietuvos pulsą, atsiveria galimybė pabendrauti ir susipažinti su įdomiais žmonėmis. Knygų mugės atgarsiai dar ilgai sklindo tarp skaitytojų, puoselėjančių naujų susitikimų su knygomis ir jų autoriais kitais metais viltis. Jau paskelbta jubiliejinės – dvidešimtosios Vilniaus knygų mugės, vyksiančios 2019 metais, tema – „Po dvidešimties metų“. Taigi, iki naujų susitikimų!

Įdomioji šių metų Knygų mugės statistika

Mugės renginiai vienu metu vyko 17-oje mugės erdvių.

Mugėje viešėjo 58 užsienio svečiai iš 21 šalies.

Bendras mugės plotas kartu su renginių zonomis ir Muzikos sale – 18 500 kv. m.

Studijų kokybė keliama įgyvendinant tarptautinį projektą edukacinėms inovacijoms kurti

Prof. dr. Rasa SMALIUKIENĖ

Lietuvos karo akademija kartu su kitais Baltijos ir Skandinavijos šalių universitetais įgyvendino tarptautinį strateginės partnerystės projektą edukacinėms inovacijoms kurti. Tai dvejus metus trukusi veikla, skirta stiprinti mokslo žinių ir inovacijų sklaidai rizikos ir saugumo valdymo sityje, kuri suvienijo Lietuvos, Estijos, Suomijos, Švedijos ir Norvegijos mokslininkus ir dėstytojus.

pakviesti įvairių sričių mokslininkai ir praktikai, analizuojantys rizikų kilmę ir raišką, žmogaus veiklos sukeltų rizikų padarinius ir jų valdymą.

Pasak Akademijos mokslininkų, organizavusių renginį, šia konferencija prisidėjo prie Lietuvos valstybės šimtmečio minėjimo ir pakviesta diskutuoti, koks bus ateinantis šimtmetis ir kokios naujos rizikos gali kilti valstybės ir jos gyventojų darniai raidai. Mokslininkai, analizuodami 1917–2017 metų įvykius, vadina šį laikotarpį krizių šimtmečiu, kai daugiausia regioninių rizikų sukėlė dramatiški pokyčiai, susiję su sparčiu urbanizavimu, aplinkos naikinimu, regioniniais konflik-

tais, migracija ir technologijų plėtra.

Sveikinimo žodį dalyviams tarė krašto apsaugos viceministras Edvinas Kerza, pranešimus konferencijoje skaitė Kauno technologijos universiteto Europos instituto vadovas Vygaudas Ušackas, NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro direktorius plk. Gintaras Bagdonas, užsienio profesoriai Anna Olofson iš Švedijos ir Prebenas H. Lindoe iš Norvegijos.

Konferencijos tema yra aktuali ir daugiaskluosnė, todėl tolesni pranešimai buvo suskirstyti į temines grupes, apimančias technologines, socialines, politines ir kitas rizikas. Mokslininkai diskutuoja, kaip socialinių mokslų teorijos

gali būti naudojamos interpretuojant kylančias rizikas regionuose, ypatingą dėmesį skirdami Baltijos jūros regionui. Siekiama įvertinti įvairias tyrimų metodus ir metodus, identifikuojant ir valdant rizikas ekonomikos, kibernetinio saugumo, biožinerijos ir kitose srityje, diskutuojama šiame kontekste kylančiais etikos ir moralės klausimais.

Ši konferencija užbaigė dvejus metus trukusį šešių universitetų tarptautinį „Erasmus+“ aukštojo mokslo strateginių partnerystės projektą „Rizikos ir saugumo valdymo studijos Baltijos–Šiaurės regiono akademiniame bendruomenėje“.

Įgyvendinant projektą buvo ne tik kuriama, bet ir testuojama originali studijų medžiaga, tarptautinėms dėstytojų komandoms vedant šešis plačios apimties (10 ECTS) kursus: „Rizikos Baltijos ir Šiaurės šalių kontekste“, „Rizikų tyrimai ir vertinimas“, „Technologinė pažanga ir kylančios rizikos“, „Aplinkos pokyčiai Baltijos–Šiaurės regione“, „Socialinės rizikos ir visuomenės atsparumas“, „Rizikų komunikacija Baltijos ir Šiaurės šalių kontekste“.

Unikalu tai, kad kiekvienas studijų dalykas yra sukurtas taip, kad būtų dėstomas bendrai kelių universitetų dėstytojų, todėl studentai turi galimybę klausytis paskaitų ir bendrauti ne tik su savo universiteto pedagogais. Akademijos dėstytojai R. Smaliukienė, A. Juozapavičius, G. Labutis, K. Ikamas ir kiti, dalyvaudami skirtingose dėstytojų komandose, įgijo išskirtinės tokių tarptautinių kursų kūrimo ir dėstymo užsienio universite-

tų studentų auditorijoms patirties. Šiuo metu atskiri kursai ir mokymų medžiaga yra integruojami atnaujinant Akademijos studijų programas.

Projekte dalyvavo Vidurio Švedijos universiteto (*Mittuniversitet*) Rizikos ir krizių tyrimo centro ir Talino technologijos universiteto Gynybos ir saugumo studijų centro tyrėjai, Jyväskylä (Suomija), Stavangerio (Norvegija) universitetai, Kauno technologijos universiteto ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos profesoriai.

Pats įdomiausias ir daugiausiai iššūkių kėlęs projekto rezultatas – atviro internetinio mokymosi kursas (angl. MOOC), kuriame analizuojami įvairūs rizikos sampratos ir komunikavimo aspektai, mokoma įvairių efektyvių komunikavimo būdų. Šis studijų formatas unikalus tuo, kad studijuoti gali visi besidomintys, o studijų turinys yra pritaikytas taip, kad studijuoti galėtų bet koki išsi-

lavinimą turintieji. Apie kursą paskelbus *OpenEducationEuropa.eu* ir *Mooc-List.com* platformose, prie jo prisijungė 439 dalyviai iš įvairių šalių. Kursas vyko 8 savaites 2017 m. pabaigoje ir prirėkus gali būti pakartotas bet kuriuo metu. Baigę šį kursą studijuojantieji džiaugėsi išmokę nustatyti rizikos tipą, taikyti skirtingas rizikos pranešimų dizaino strategijas, vizualizuoti riziką pasitelkiant infografikus ir žemėlapius ir kt.

Projekto metu buvo ne tik kuriami studijų dalykai, bet ir stiprinamas rizikos ir saugumo valdymo tyrėjų ir praktikų bendradarbiavimas. Baigiamoji projekto konferencija „Regioninės rizikos“ juos sujungė ir paskatino diskusijas apie šiuolaikinių rizikų įvairovę ir sudėtingumą, jų poveikį regionų darniai plėtrai.

Tarptautinė mokslinė konferencija ir praktiniai seminarai vyko sausio 30–31 dienomis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Į ją buvo

Individualaus karinio rengimo pratybos

Krn. Povilas MASIONIS

Vasario 5 d. Lietuvos karo akademijos I kurso kariūnams prasidėjo karinė savaitė. Jos metu planuota mokytis dirbti su ryšių priemonėmis ir surengti visų ilgai laukto orientacinio žygio treniruotę.

Daugeliui kariūnų pirmą kartą teko atlikti kovinį šaudymą iš pistoleto „Glock 17“. Įgiję reikiamų teorinių ir praktinių žinių bei įgūdžių, vasario 9 d. Durbės mūšio kariūnai dalyvavo pratybose Generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centro Generolo Silvestro Žukausko poligone. Beje, su pirmakursiais kartu praktikavosi ir į LKA atvykęs pavasario semestrą studijuoti Virdžinijos karo instituto kadetas Andrewas Ladi. Per kelias paras trukusias pratybas poligone jis sėkmingai įsiliejo į kolektyvą, įgijo naujos patirties, praversiančios jam tolesnėje tarnyboje JAV.

Mokymams miško sąlygomis vadovavo aukštos kvalifikacijos LKA taktikos seržantai. Jie kariūnams vedė išgyveni-

mo pamokas – mokė įrengti patulio bazę, žiemos sąlygomis užkurti laužą, daryti spąstus gyvūnams. Seržantai atkreipė dėmesį į rūbų sluoksniavimą, įrangos priežiūrą, nes tai – vieni iš esminių dalykų, kad užduotys lauko taktikos pratybų metu, ypač žiemos sąlygomis, būtų sėkmingai atliktos, užtikrintas kario komfortas ir aukšta motyvacija. Be to, kariūnai žygio metu mokėsi įveikti kelyje pasitaikusias kliūtis. Instruktorių užduotis buvo leisti kariūnams pajusti žiemos meto ypatumus, dėl to pastariesiems teko patirti vėjo žvarbą važiuojant transporto priemone po atviru tentu.

Įsimintiniausia šių pratybų dalis – vasario 11 d. rytas, kai pirmakursiai šoko į ledinį ežero vandenį. Pastatyta užuovė-

ja ir įkurtas laužas padėjo sušilti. Visi po šuolio į eketę nekantravo pasidalyti savo neapsakomais įspūdžiais.

Be to, per pratybas kariūnai atliko kovinio šaudymo iš automatinio šautuvo G 36 pratimus, kasė apkasus, bandydami įveikti žiemos išalą, kiekvienas individualiai ėjo į dieninį orientacinį žygį su žemėlapiu ir pagal azimutus, naudodamasis tik kompasu. Smagu, kad Virdžinijos karo instituto kadetas Andrewas sėkmingai įveikė šią trasą ir drauge su mūsų kariūnais atliko kovinį šaudymą iš Lietuvos kariuomenės naudojamų automatinio šautuvų.

Per šias pratybas Durbės mūšio kuopos kariūnai ir kadetas iš JAV įgijo daug praktinių išgyvenimo ir taktikos žinių, kurias ateityje jiems tikrai bus naudingos.

Žiemos sesijos rezultatų apžvalga

Jolanta STANIULIENĖ

Atėjus pavasariui ir belaukiant vasaros vertėtų atsigręžti atgal ir pažiūrėti, kas nuveikta rudenį ir žiemą.

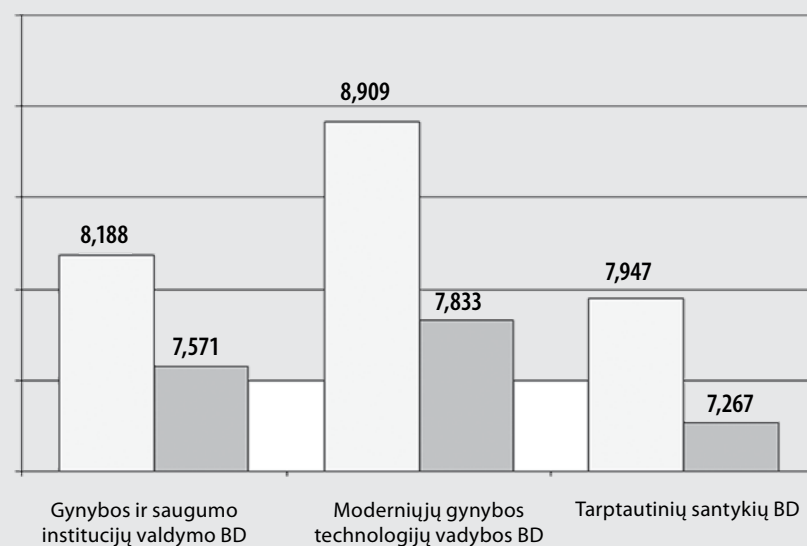
Pirmiausia norisi pasveikinti mūsų IV kurso kariūnus, sėkmingai apgynusius baigiamuosius darbus, kuriems suteikti viešojo administravimo, vadybos ir politikos mokslų bakalauro kvalifikaciniai laipsniai.

Net penki kariūnai bakalauro baigiamuosius darbus apgynė puikiu įvertinimu. Tai – Vytautas Liakas (tema „Karių motyvavimas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione“), Andrius Laikūnas (tema „Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų kario sistemos optimizavimas“), Erikas Laškovas (tema „Lietuvos kariuomenės karių aprangos poreikio prognozavimo tyrimas“), Otonas Verikas (tema „Karinės technikos važumo Lietuvoje tyrimas“) ir Ovidijus Mamonas (tema „Slaptų žvalgybos veiksmų nušvietimas žiniasklaidoje: Jungtinių Amerikos Valstijų atvejis“). Deja, vienam kariūnui nepavyko gauti teigiamo įvertinimo.

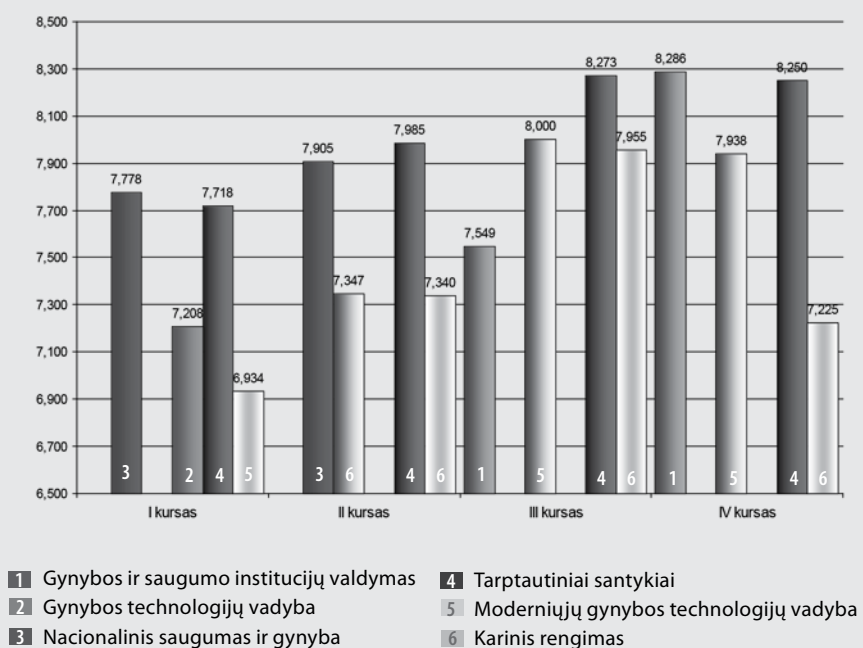
Geriausiai baigiamuosius darbus sekėsi ginti Moderniųjų gynybos technologijų studijų programos kariūnams (vidurkis – 7,833 balo), prasčiausiai – studijavusiems pagal Tarptautinių santykių programą (7,267 balo). Tačiau apskritai baigiamųjų darbų gynimo rezultatai, palyginti su praeitų metų, buvo kur kas blogesni (1 pav.).

Apžvelgus visų kursų žiemos sesijos mokymosi rezultatus matyti, kad geriausiai sekasi trečio ir ketvirto kurso Tarptautinių santykių ir ketvirto kurso Gynybos ir saugumo institucijų valdymo programų kariūnams. Jų pažymių vidurkis siekia apie 8,3 balo, prasčiausiai – Gynybos technologijų vadybos programos kariūnams (vidurkis – tik 7,203 balo). Apskai-

Šių ir praėjusių metų bakalauro baigiamųjų darbų gynimo rezultatai (1 pav.)

2017–2018 m. m. rudens semestro pažangumas (2 pav.)

čiavus karinio rengimo ir universitetinių studijų dalykų rezultatus akivaizdu, kad pastarieji mokslai lengviau „įkandami“. Karybos mokymosi rezultatai 0,5 balo žemesni už universitetinių studijų rezultatus. Liūdina, kad, palyginti su praėjusiais metais, šiemet per žiemos sesiją visų kursų pažangumas smuko. Tikėsimės, kad pavasario sesija visiems bus sėkmingesnė (2 ir 4 pav.).

Skolų skaičiumi, beveik kaip visada, „pirmauja“ pirmas kursas (11 skolų). Dažniausiai kariūnai suklumpa per pažangiųjų technologijų fizikinių pagrindų (4 skolos) ir informacinių technologijų pagrindų (2 skolos) egzaminus. Antras kursas įsiskolino mažiau – 9 skolos. Daugiausia kariūnų neįveikė karybos mokomojo dalyko „Karinis rengimas III“ (6 skolos). Trečiame kurse padėtis šiek tiek geresnė – iš šešių skolų trys – neperpratusių projektų vadybos viešojo administravimo. Ketvirtakursių liko tik trys skolos (3 pav.).

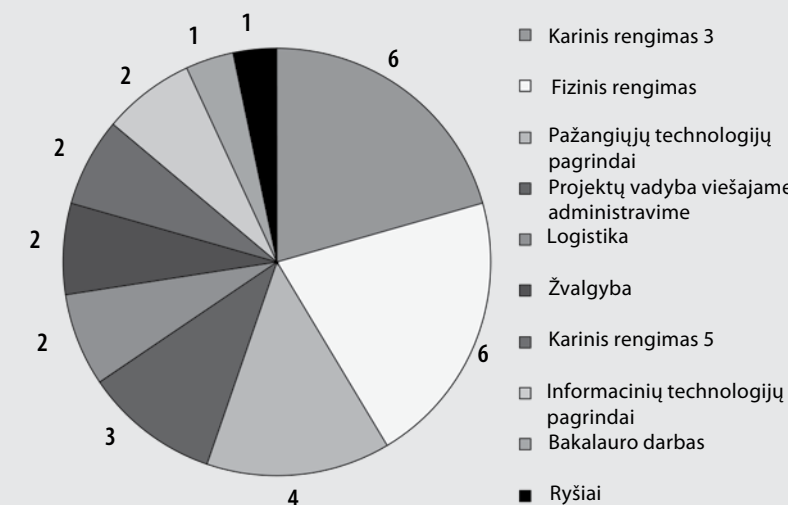
Dabar norėčiau į pažangumą pažvelgti kitu kampu – aptarti, kas lemia geresnius ar blogesnius kursų, būrių pažangumo rezultatus, kurie mokomieji dalykai kariūnams kiša koją ir kurie sekasi gerai.

Galima sakyti, kad beveik visiems pirmakursiams labai sunkūs atrodo pažangiųjų technologijų fizikiniai pagrindai. Jų pažymių vidurkis – tik 5,5 balo (ir daugiausia skolų). Taip pat nekokie informacinių technologijų pagrindų rezultatai (vidurkis – 6,313 balo). Tačiau puikiai sekasi logika, jos įverčių vidurkis tiesiog rekordiška aukštas – 9,608 balo. Iš karybos dalykų reikėtų pagilinti logistikos žinias (vidurkis – 5,404 balo), užtat ryšių ypatumus jie išmano tikrai neblogai (vidurkis – 8,946 balo).

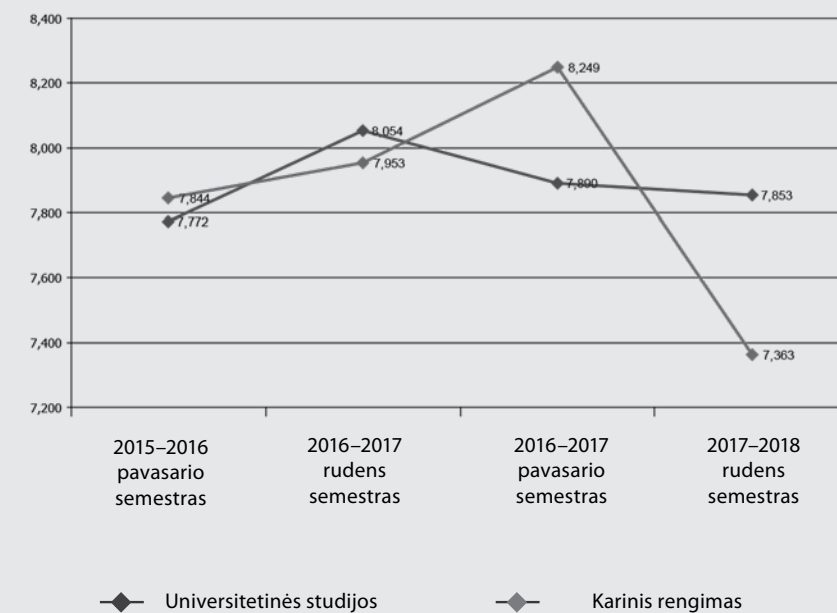
Antrakursiams sunkiausiai sekėsi vienas iš tikrai sudėtingesnių dalykų – „Modernieji kompiuteriniai tinklai“ ir kalbos kultūra (pažymių vidurkis – 6,571 balo), bet visai neblogai – karo sociologija (10 balų) ir pilietiškumo pagrindai (9,042 balo). Karinio rengimas III – strigo, tad ir vidurkis atitinkamas – tik 6,286 balo. O fizinio rengimo įvertinimų vidurkis neblogas – 8,163 balo.

Trečiakursiams kilo sunkumų dėl mokomojo dalyko „Projektų vadyba viešajame administravime“ (vidurkis – 6,588 balo), tačiau sklandžiai vyko

2017–2018 m. m. rudens semestro skolos (3 pav.)

Pažangumo kaita nuo 2015–2016 iki 2017–2018 m. m. (4 pav.)

Rytų Azijos studijos (8,706 balo), pakankamos buvo ir žinios apie taikos palaikymo operacijas (8,423 balo). Karinio rengimas įvertintas vidutiniškai – 7,102 balo, tačiau karinį administravimą jie išstudijavo labai gerai (pažangumo vidurkis – 8,681 balo).

Ketvirtakursiai šauniai atliko specialybės praktiką (įverčių vidurkis – 8,706 balo), uoliai mokėsi laisvai pasirinkamos užsienio kalbos (8,829 balo). Linkime visiems taip pat sėkmingai baigti Pėstininkų būrio vado karinio rengimo programą.

Klaipėdos sukilėlių keliais

Kariūnai Aivaras GIEDRAITIS, Rasa MALAIŠKAITĖ,
Aleksandr NEDELKO

Kaip ir kiekvienais metais, šiemet, sausio mėnesį, buvo surengtas pėsčiųjų žygis „Klaipėdos sukilėlių keliais“. Šiais metais žygis, jau 17-as, buvo skirtas Lietuvos kariuomenės šimtmečiui paminėti.

Tradicškai į jį išsiruošė ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos antro kurso kariūnai. Žygio trasa šį kartą prasidėjo nuo Palangos sporto centro, o baigėsi Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotojo pėstininkų bataliono teritorijoje. Startas buvo paskelbtas sausio 19 d. 22.00 val. vakaro, žygį baigti numatyta sausio 20 d. apie 6.00 val. ryto, tačiau viskas priklausė nuo to, kaip greitai žygeiviai sugebės įveikti 25 km atstumą.

Oršos mūšio kuopos antrakursių pasirengimas žygiui prasidėjo kiek anksčiau, sausio 18 d., kai mjr. Gintautas Jakštys kariūnams papasakojo apie istorinę žygio kilmę: sukilimo priežastis, eigą, dalyvius ir aukas, taip pat apie Karo mo-

kyklos pirmakursių ir antrakursių kuopų indėlį į šią operaciją. Būtent Karo mokyklos kariūnai, užimant Klaipėdą, turėjo tapti pagrindine smogiamąja jėga. Vykdydami pavestą užduotį, žuvo Karo mokyklos kapitonas Eduardas Noreika ir kariūnas Vincas Stašelis.

Pirmasis kelionės į žygio starto vietą sustojimas buvo Klaipėdoje, prie paminklo žuvusiems sukilimo dalyviams. Ten kariūnai padėjo gėlių ir žuvusiųjų pagerbė tylos minute.

Į žygio starto vietą antrakursiai, o su jais kartu ir Karo akademijos Žvalgų būrelio nariai, atvyko anksčiau, todėl dar turėjo laiko pasiruošti, savo nuožiūra persirengti, susidėti kuprines, susitikti su kitais žygio dalyviais. Kadangi šiais

metais į jį susirinko daugiau kaip 2000 dalyvių, tarp jų – daugybė karių iš įvairių kariuomenės dalinių, kai kurie kariūnai minioje rado pažįstamų ir su jais turėjo laiko pabendrauti.

Apie 21.30 val. žygeiviai stojo į starto vietas, rikiavosi daliniais. Lygiai 22.00, po sveikinimo kalbų, buvo paskelbtas startas. Dalyvių srautas paplūdo naktinėmis Palangos gatvėmis. Žygeiviai buvo kupini energijos, aplinkui skambėjo kalbos, juokas. Žygiuodami kariūnai tarpusavyje dalijosi įspūdžiais, kuriuos patyrė Palangoje ir Klaipėdoje, gyventojams supažindinant su vietomis, kuriose jiems dar neteko būti.

Kariūnai, išsirikiavę dviem būriais (Žvalgų būrelis sudarė atskirą rikiuotę), diktavo tempą ir pradėjo veržtis į priekį. Nužygiavus J. Basanavičiaus gatvę ir nusileidus į pajūrį, buvo galima pasigrožėti pakrante ir ganėtinais ramia jūra. Oras žygio dieną buvo puikus, net šiek tiek priminė liepos naktį – vėjo beveik nebuvo, dangus gana giedras, tad buvo matyti daugybė žvaigždžių ir toli jūroje šviečiantis švyturys. Romantiška ir svajinga ta pakrantė, iš tiesų. Nors ir apsnigta, o vietomis apledėjusia – kai kur jūros išmesti gulėjo ledo gabalai, – eiti ja nebuvo labai sunku. Apie 5 km ilgio pajūrio atkarpa darė vingį, tad kariūnai,

eidami vieni pirmųjų, atsisukę galėjo pasigrožėti ilga, per visą pakrantę nusitęsusia, virtine žibintuvėlių, kuriuos nešėsi šimtai žygeivių, švieselių. Vaizdą dar gražesnį darė ir jų atspindžiai jūroje. Pajūrio atkarpa baigėsi ties pirmuoju kontrolės postu. Jame pažymėję savo korteles, kariūnai tęsė kelionę toliau.

Nuo pirmojo kontrolės posto iki antrojo pajūrio ruožo keliautojai traukė miško takeliais. Kai kurie civiliai žygeiviai ėjo kartu su savo augintiniais – šunimis, kurie nardė tarp žmonių kojų, tai sustodami kur nors pakelėje, tai bėgiodami pirmyn atgal.

Išėję į pajūrį antrakursiai pamatė jau visai kitokią dangą. Čia krantas, padengtas ledu ir sniegu, buvo nusėtas didesniais ir mažesniais akmenimis, todėl eiti buvo sunkiau. Daugelis žygeivių slydo, griuvo, tačiau ar patys, ar padedami kitų, taip pat ir kariūnų, greitai stojosi ir tęsė kelionę.

Šioje atkarpoje visiems žygeiviams teko keltis per į jūrą įtekantį upelį. Daugelis į kitą krantą bandė pereiti per jį permestais dviem rąstais, tačiau atsirado drąsuolių, kurie jau patvinusį upeliukštį pamėgino peršokti. Kiti, užsimovę maišelius ant kojų, vandens kliūtį perbrido. Ir ganėtinai greitą kariūnų žygio tempą upelis pristabdė, nes teko aplinkiniams padėti per jį persikelti, palaikyti už rątos, kad nenuslystų nuo rąstų.

Įveikę šį pajūrio ruožą, kariūnai priėjo antrąjį kontrolės postą. Čia visi sustojo pailsėti, pasivaišino organizatorių paruošta koše ir arbata. Po maždaug 15 minučių pertraukos Oršos mūšio kuopa tęsė kelionę. Atkarpa tarp antro ir trečio kontrolės postų prasidėjo patogiu, asfaltuotu keliu. Kadangi žygiuoti pasidarė kur kas lengviau, antrakursiai pagreitino tempą ir, galima sakyti, jau ėjo vieni priekyje. Su jais spėjo tik pavieniai keliautojai.

Nužygiavus asfaltuota Pamario gatve ir likus 5,5 km iki Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono, reikėjo pasukti į kairę ir tęsti kelionę Pajūrio regioninio parko takeliu, vedančiu link Girulių geležinkelio stoties. Už geležinkelio Klaipėda–Šiauliai bėgių į dangų stiebėsi Klaipėdos radijo ir televizijos bokštas, po juo ir buvo įkurtas trečiasis kontrolės postas. Šiuo metu šis bokštas retransliuoja daugiau kaip dešimt radijo stočių ir visų šalyje matomų televizijų programas. Sausio 13-osios įvykių metu šis bokštas buvo svarbus Aukščiausiąjį Tarybai.

Daugelis užvertę galvas pasigrožėjo apšviestu įspūdingu statiniu, kuris dienos metu turbūt neatrodo toks ypatingas. Galbūt dėl specifinio apšvietimo, žvaigždėto dangaus, o gal paprasčiausiai dėl šio tokio nuovargio (juk jau buvo beveik antra valanda nakties) tai

buvo vienas iš tų vaizdų, kuris, kariūnų akimis, asocijavosi su naktinio miesto teikiama malonumais.

Dar šiek tiek paėjęs miško keliuku, apledėjusiu ir ne vieną privertusiu „pagauti kiškį“, šalia Šventojo Pranciškaus Asyžiečio bažnyčios, radome dar vieną postą. Čia kariūnai vėl trumpam sustojo, atsigaivino arbata. Bet gaišti nenorėjo – nekantravo eiti, kad greičiau įveiktų likusius porą kilometrų, be to, darėsi šalta.

Paskutiniai du kilometrai Klaipėdos miesto pakraščiu buvo įveikti be didesnių pastangų, o į Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų pėstininkų bataliono teritoriją Oršos mūšio kuopos kariai įžengė dainuodami kuopos dainą (Maironio „Milžinų kapai“). Finišą jie pasiekė šiek tiek po pusės trijų nakties. Žinoma, nutrintų ir skaudančių kojų buvo, tačiau atsiminimai liks ne apie nuospaudas, o apie sėkmingai įveiktą žygio trasą, apie istorijas, kurias kariūnai vieni kitiems pasakojo keliaudami, naktinio miesto ir pakrantės vaizdus, gamtos įkvėptus, sentimentalius jausmus ir nenusakomą bendrumo jausmą, kai tūkstančiai žmonių pasiryžta sunkiam fiziniam iššūkiui, siekdami paminėti Lietuvos laisvės kovotojų, savo protėvių, kurie pasiaukoję dėl mūsų, atminimą. Tai buvo žygis, kurio nepamirš nė vienas!

Lietuvių karių kapinės Červonkoje

Gintautas SURGAILIS

„Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad mes žuvome gindami Tėvynę“

Žuvusiųjų atminimą pagerbė G. Zabiela, G. Surgailis, G. Jakštys, V. Pocyte, V. Jakubaskas, M. Sereičikas

Manvydo Vitkūno nuotrauka

Matyt, ne vienas iš mūsų esame girdėję posakį, kad tautos daugumą sudaro ne gyvieji, o mirusieji. Kiekviena tauta turi herojų, didvyrių, karžygių, kurie savo atliktais garsiais darbais ir žygdarbiais įsiamžino istorijoje ir liko amžinai gyvi jos atmintyje. Ypač gerbiami tie, kurie gyvybę paaukojo dėl savo tautos laisvės ir nepriklausomybės.

Šiais metais, minėdami Lietuvos kariuomenės atkūrimo šimtmetį, aplankysime nedideliais pilkais kryželiais pažymėtus mūsų tautiečių, žuvusių kovose su Lietuvos priešais 1919–1920 m., kapus, pagerbysime jų atminimą. Šie kapeliai išsibarstę beveik visoje Lietuvoje ir ne tik joje.

Latvijoje, visiškai netoli nuo Lietuvos sienos, tarp Eglainės ir Subatės, pietinėje P70 kelio pusėje yra Červonos

kapinės, jose tarp pušų matyti didingas paminklas kovose su raudonarmiečiais žuvusiems Lietuvos kariams.

Beveik nuo pat pirmųjų dienų, kai buvo atkurta nepriklausoma valstybė, Lietuvai, kaip Latvijai ir Estijai, teko savo teisę į savarankišką egzistavimą ginti ginklu. Jau 1919 m. pradžioje ji turėjo pradėti karą dėl nepriklausomybės, dvejus metus kovoti trimis frontais – su Sovietų Rusija, Vokietijos suformuotais ir

remiamais bermontininkais ir Lenkija.

Lietuvos ir Sovietų Rusijos karo priešastys glūdėjo to meto susidariusioje tarptautinėje situacijoje. Rusijos bolševikai, stengdamiesi įgyvendinti pasaulinės socialistinės revoliucijos siekį, paskui besitraukiančią Vokietijos kariuomenę pasiuntė Raudonąją armiją, planuodami su durtuvais šį savo tikslą įgyvendinti. Šiuo atveju Lietuva, siekianti įsitvirtinti kaip nepriklausoma valstybė, buvo kliū-

Restauruoto paminklo 1995 m. rugsėjo 23 d. atidengimo akimirkos

Krašto apsaugos archyvo nuotraukos

tis Raudonosios armijos kelyje. Ir ši kliūtis turėjo būti pašalinta. Kita vertus, tai buvo Rusijos imperijos teisių perėmėjos Sovietų Rusijos nenoras faktiškai prarasti Lietuvos teritoriją, todėl 1918 m. pabaigoje – 1919 m. pradžioje ji atkakliai nepripažino nepriklausomos Lietuvos valstybės, o tik, kaip buvo skelbiama, kovojo su kontrevoliucinėmis grupuotėmis Rusijos imperijos teritorijoje.

Nuo 1919 m. vasario 1 d., kai jau buvo sukurtas Lietuvos kariuomenės branduolys, pradėdama organizuotai priešintis besiveržiantiems į Lietuvos vyriausybės kontroliuojamas teritorijas Raudonosios armijos daliniams. Nuo tos dienos prasideda ir raudonarmiečių palaiptis stūmimas iš Lietuvos.

Lietuvos kariuomenei gegužės pabaigoje užėmus Kupiškį, buvo pradėta rengtis naujai karinei operacijai, tikintis išstumti raudonarmiečius iš Šiaurės Lietuvos. Birželio 6 d. Panevėžio rinktinė perėjo į puolimą. Puolimo pradžia buvo sėkminga, raudonarmiečiai traukėsi, o

Panevėžio rinktinės kariai ėmė artėti prie Latvijos, todėl 1919 m. birželio 8 d. Panevėžio batalionas gavo vyriausiojo kariuomenės vado leidimą peržengti jos sieną. Šio sprendimo pagrindas buvo Latvijos ir Lietuvos vyriausybių 1919 m. kovo 1 d. savitarpio pagalbos sutartis.

Lietuvos kariai Latvijos teritorijoje kovojo nuo 1919 m. birželio 8 iki 1920 m. sausio 3 d., t. y. 210 dienų, tuo metu aktyvesni ir ne tokie aktyvūs susidūrimai su raudonarmiečiais vyko 149 dienas, juose žuvo daugiau kaip 100 Lietuvos karių.

Vykstant mūšiams, žuvę kariai dažniausiai būdavo laidojami artimiausiose kapinėse arba net laukuose, o prieš teritorijoje likę žuvusieji neretai užkasami artilerijos sviedinių išraustose duobėse. Kartais tokie kapai likdavo net be kryželio. Tačiau jų palaidojimo vietos neretai užsifikuodavo vietos žmonių atmintyje. Tada ant šitaip palaidotų karių kapų iškilavo mediniai kryžiai, ant kurių dažniausiai cheminiu pieštuku būdavo užrašytas žuvusio kario vardas ir pavardė.

Pasibaigus kovoms dėl nepriklausomybės, kurį laiką niekas nesidomėjo žuvusių karių kapais. Jie ėmę nykti, užželti žole, mediniai kryželiai supuvo, todėl šių kapų likimas parūpo visuomenei: žmonės pradėjo juos tvarkyti, aptvėrė tvorelėmis, atnaujino kryžius.

Esama padėtimi susirūpino ir Krašto apsaugos ministerija. 1927 m. balandžio 13 d. krašto apsaugos ministras Antanas Merkys ir Vyriausiojo štabo viršininkas plk. Teodoras Daukantas bendru įsakyму įkūrė Žuvusių ir mirusių karių kapams tvarkyti komisiją. Jai ir buvo pavesta organizuoti šį darbą. Komisijos pirmininku buvo paskirtas Karo mokslų valdybos Švietimo dalies vedėjas plk. ltn. Raimundas Burokas, 1928 m. – plk. ltn. Vytautas Augustauskas. Be visų kitų užduočių, jai

buvo iškelta užduotis sutvarkyti lietuvių karių kapus už Lietuvos ribų, kurių būklė buvo dar blogesnė nei esančių Lietuvoje.

1929 m. birželio mėn. šios komisijos pirmininkas plk. ltn. V. Augustauskas ir jos sekretorius vyr. ltn. P. Jakštas, lydimi buvusio Latvijos karo atašė Lietuvai plk. J. Indanso (*Jānis Teodors Indāns*), apsilonkė Daugpilyje, Nichnovkoje, Osinovkoje, Gurnoje, Ribakuose, Slobodkoje, Alūks-toje, Lašuose, Eglainėje, Suseklėje, Be-brenėje, Asare ir Subatėje. Šios kelionės metu buvo išaiškinta apie 40 lietuvių karių kapų. Vėliau iš vietos gyventojų gauta žinių dar apie 20 įvairiose vietose palaidotų karių kapų ir nurodytos konkrečios jų vietos.

Lietuvos ir Latvijos vyriausybėms susitarus, 1931 m. vasarą Žuvusių ir mi-

rusių karių kapams tvarkyti komisijos sekretorius kpt. P. Jakštas su 3 padėjėjais buvo pasiųstas į Latviją tvarkyti lietuvių karių kapų. Jam padėti Latvijos kariuomenės vadovybė paskyrė kavalerijos kpt. J. Drikitį (*Juris Driķītis*). Birželio 13–19 d. ši ekspedicija rinko ne kapinėse palaidotų karių palaikus Alūkstos apylinkėse. Birželio 19 d. Červonkos miestelio kapinėse Subatės klebonas kunigas Stulginskas atliko perlaidojimo apeigas, jose dalyvavo ir keletas vietos lietuvių. Buvo palaidoti vienoje didelėje dėžėje-kars-te sudėti 27 karių palaikai. 21 iš jų buvo identifikuoti, vadinasi, žinomos žuvusiųjų pavardės, o 6 liko nežinomi. Birželio 28 d., baigus tvarkyti kapus, įvyko iškilmingas kryžių pašventinimas ir pamaldos už žuvusius ir mirusius karius. Be to, ši komi-

sija dar sutvarkė karių kapus ir kai kuriose kitose Latvijos vietose.

Sutvarkius karių kapus Latvijoje, sumanyta Červonkos kapinėse jiems pastatyti paminklą. 1932 m. buvo gautas Latvijos vyriausybės sutikimas. Skulptorius Stasys Stanišauskas parengė paminklo projektą, Kaune padarė jo detalių formas ir sutiko, statant paminklą, atlikti visus dailės darbus. Paminklas buvo pastatytas per tris savaites. Jis buvo pagamintas iš betono. Paminklo tūris – 32 kub. m, paviršiaus plotas – 57 kv. m, aukštis – 6,5 m, viršuje – stilizuoti spinduliai, Lietuvos simbolis – Vytis ir žuvusio kario atvaizdas, taip pat lietuvių ir latvių kalbomis užrašyta: „Žuvusiems Lietuvos kariams 1919–1920 m.“, o apatinėje dalyje lietuviškai – „Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad mes žuvome gindami Tėvynę.“

1932 m. spalio 2 d. įvyko iškilminga Červonkos paminklo atidengimo, šventinimo ceremonija ir mirusiųjų paminėjimas. Paminklą pašventino ir šv. Mišias prie jo laikė kunigas klebonas Stulginskas. Dalyvavo Lietuvos ir Latvijos kariuomenių vadovybė, Dvyliktojo Alūkstos pėstininkų pulko Garbės kuopa, įvairių organizacijų atstovai ir daugybė žmonių, atvykusių iš Alūkstos, Rokiškio ir Zarasų apskričių.

Sovietinės okupacijos laikotarpiu paminklas išliko, tiksliai apaugo medžiais, tačiau per daugelį metų jis ir betoniniai kryželiai, veikiami vėjo ir lietaus, pradėjo irti, trupėti. Paminklas 1919–1920 m. Lietuvos savanorių karių kapų Rokiškio rajono bendrijos pirmininkės Rimantės Norvaišienės iniciatyva, parėmus Rokiškio savivaldybei, skyrus biudžeto lėšų, 1995 m. buvo restauruotas, pastatyti nauji paminkliniai kryžiai. Restauruoto paminklo atidengimo ceremonijoje dalyvavo per 2000 Lietuvos ir Latvijos gyventojų, grojo du kariniai orkestrai, laisvės gynėjų pagerbti atvyko krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir Latvijos ginkluotųjų pajėgų štabo viršininkas plk. Juris Arnis, savanoriai Dauguva plukdė vainikus. Šiame patriotiniame renginyje dalyvavęs šių eilučių autorius pritaria daugumos dalyvių nuomonei, kad jį, išsiskyrusį patriotiškumu ir didingumu, galima lyginti su Baltijos keliu.

Gerbiamasis skaitytojau, važiuodamas pro šį paminklą, nepagailėk keleto minučių: sustok, nusilenk, uždek žvakelę atminimui tų, kurių gyvybės aukos kaina šiandien esame laisvi ir nepriklausomi.

Žvakutes uždega kpt. Darius Baranauskas

XXVII tarptautinis pagarbos bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“

Krn. Povilas MASONIS

Po tragiškųjų 1991 m. sausio 13 d. įvykių Lietuvoje tradiciškai jau dvidešimt septintą kartą buvo surengtas pagarbos bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“. Stiprėjant ir plečiantis Lietuvos kariuomenei, šiame renginyje dalyvauja vis daugiau karinių vienetų iš visos Lietuvos, NATO ir mūsų sąjungininkų kariuomenių atstovų, taip pat ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų.

Šiais metais Karo akademijai atstovavo pirmakursiai ir antrakursiai. Aš, pirmo kurso antros Durbės mūšio kuopos kariūnas, didžiuojuosi, kad galėjau dalyvauti pagarbos bėgime jau antrą kartą. Kai buvau šauktinis, bėgau kuopos sudėtyje, be to, man teko išskirtinė garbė neš-

ti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono vėliavą bėgant šalia buvusio bataliono vado plk. ltn. Mariaus Česnulevičiaus.

Kaip savo šalies patriotas, pakilių emocijų apimtas, tada laukiau kitų metų. Šiomet, nužygiavę iki Antakalnio kapinių kalno, kur buvo starto pradžia, jausdami jaudulio šiuropuliukus, gausioje žmonių minioje sugiedojome Lietuvos valstybės himną.

Džiaugiuosi, kad šių metų tradiciniame bėgime man buvo patikėta nešti antros Durbės mūšio kuopos vėliavėlę ir bėgti šalia savo kuopos vado kpt. Žilvino Zakarausko. Užplūdusios emocijos, žmonių šypsenos ir kelios mūsų

kuopos skanduotės kariūnus įkvėpė ir suteikė jėgų veržtis pirmyn. Piliiečių patriotizmas, atsidavimas savo valstybei, Lietuvos kariuomenei, jos sąjungininkų palaikymas buvo akivaizdus.

Nubėgusių 9 km distanciją iki Vilniaus televizijos bokšto dalyvių laukė šilta arbata, gardžios bandelės ir, be abejo, simboliniai atminimo medaliai. Norėčiau pridurti, kad kuopos draugai buvo puikios nuotaikos ir kupini neišdildomų įspūdžių. Tikiuosi, kitais metais reprezentuodami Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją vėl dalyvausime bėgime „Gyvybės ir mirties keliu“ – pagerbsime tuos, kurie kovojo, buvo sužeisti ir žuvo už mūsų laisvę.

Į studentą orientuotos pilietiškumo pagrindų studijos

Doc. dr. Rolanda KAZLAUSKAITĖ MARKELIENĖ

Irenos Gataveckienės nuotrauka

Sparčiai besikeičianti visuomenė reikalauja naujo, modernaus požiūrio į jaunosios kartos mokymą ir mokymąsi. Pagrindinis dabarties švietimo tikslas – ugdyti iniciatyvius, kūrybingus žmones. Ypač vertę įgyja kritinis ir analitinis mąstymas.

Dar labiau išauga besimokančiojo mokymosi spartos, t. y. gebėjimo mokytis ir taikyti įgytas žinias praktiškai naujose situacijose, reikšmė. Todėl pagrindiniu akcentu tampa jo gebėjimas prisiiinti atsakomybę ir nuolat tobulinti savo įgūdžius. Praktikoje pasiekti norimą pokytį padeda į studentą orientuotas mokymas(is). Tai, viena vertus – dėstytojo pagalba studentui ieškant savo mokymosi stiliaus, bandant suvokti savo motyvaciją, padedant jam užsibrėžti pasiekiamus tikslus, skatinant vertinti save ir kolegas, mokant dirbti grupėmis, naudojant prieinamus mokymosi išteklius, kita vertus, ir studento pastangos tobulinti įgūdžius dirbti kartu, bendradarbiaujant su dėstytojais. Tokiu būdu studijų procese įsigali nauja nuostata – nuo mokymo į mokymąsi.

Praktiškai į studentą orientuotų studijų modelį pritaikėme dirbdami su bakalauro studijų programos „Nacionalinis

saugumas ir gynyba“ II kurso 161-ojo būrio kariūnais per studijų dalyko „Pilietiško pagrindai“ užsiėmimus. Beje, šį dalyką pasirinko ir pagal „Erasmus+“ studentų mainų programą Lietuvos karo akademijoje studijuojanti Daiwa Czerlanis iš Varšuvos karo studijų universiteto. Kadangi studijuojant šį dalyką reikia ne tik teorinių žinių, bet ir praktinių gebėjimų, buvo numatytos praktinės užduotys, kurias atliekant paaiškėjo ir pačių kariūnų pilietiško nuostatos.

Iš patirties žinoma, kad dažniausiai grupinėms užduotims atlikti kariūnai susiburia „kambariokų“ principu. Šį kartą pasirinkome kitą – Hogvartso metodą (kaip jis taikomas, visi prisimename iš romanų apie Harį Poterį). Rezultatas – keturios heterogeniškos kariūnų grupės, kurių nariai visą semestrą mokėsi kartu ir prisidėm atsakomybę už visos grupės darbą. Grupių vadovai buvo paskirti iš anksto žinant, kad lyderystės kompetenciją ugdyti

turės galimybę kiekvienas grupės narys. Tiek grupėms skiriant užduotis, tiek joms pristatant rezultatus ir juos aptariant diskusijose per užsiėmimus, buvo naudojami aktyvūs mokymosi metodai, ypač mokymasis grupėmis ir abipusis mokymasis. Patirtis parodė, kad kariūnai nori ir gali būti aktyvūs mokymosi proceso dalyviai, kai yra motyvuoti įgyti naujų žinių ir įgūdžių ir jaučia atsakomybę už bendrą grupės darbo rezultatą.

Studijų dalyko dėstytoja taip pat įgijo naujos, vertingos patirties: ne tik praktiškai pritaikė teorinį dėstytojo, kaip besimokančio studento pagalbininko, modelį, bet ir mokėsi valdyti laiką, skirtą aktyviam bendradarbiavimui ir bendravimui su kariūnais, atsižvelgdama į jų siūlymą praplėsti tyrimo aprėptį. Kilę iššūkiai buvo išspręsti bendradarbiaujant su besidominčiais, idėjas generuojančiais, kritiškai mąstančiais ir pilietiškai brandžiais 161-ojo būrio kariūnais. Va-

dovaudamiesi LKA galiojančia praktika, kariūnai turėjo galimybę įvertinti dėstytojos darbą dalyvaudami apklausoje dėl studijų kokybės, atliekamoje Studijų skyriaus kiekvieno semestro pabaigoje.

2017 m. gruodžio mėn. II kurso 161-ojo būrio kariūnai atliko anketinę apklausą, siekdami išsiaiškinti I–IV kursų pilietines nuostatas. Atliekant šį tyrimą remtasi turima Humanitarinių mokslų katedros dėstytojų patirtimi ir ankstesniais pilietiško tyrimais, buvo analizuojami ir lyginami šalyje ir užsienyje atliktų tyrimų rezultatai. Smagu pažymėti, kad į kariūnų mokymosi procesą aktyviai įsitraukė Kariūnų bataliono vadai, sudarydami sąlygas tinkamai atlikti visų kursų kariūnų apklausas.

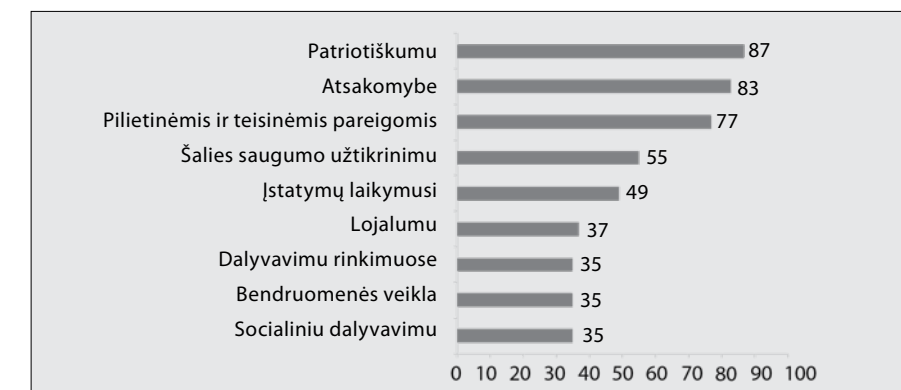
Anonimines anketas užpildė 65 proc. Akademijoje studijuojančių I–IV kursų kariūnų. Aktyviausi buvo pirmakursiai ir antrakursiai. Dalis apklausoje nedalyvavusių kariūnų galėjo įvardyti pateisinamas priežastis, pvz., sirgo ar ėjo tarnybos pareigas. Ne tokie aktyvūs buvo ketvirtakursiai, tuo metu daugiausia dėmesio skyrė bakalauro baigiamiesiems darbams, bet į kai kuriuos klausimus jie atvirai išsakė savo nuomonę, vertindami tam tikrus pilietiško ugdymo Akademijoje aspektus.

Apklausos dalyviai, paprašyti nurodyti tris (iš dešimties) veiksnius, turėjusius didžiausią įtaką pasirinkimui studijuoti LKA, prioritetą suteikė šiems motyvams: norui tapti profesionaliu tėvynės gynėju, norui įgyti karinių žinių, įdomiam darbui po studijų. Vos 1 procentu nuo trečiojo pasirinkimo atsiliko ketvirtuoju pasirinktas veiksnys – nemokamas aukštasis išsilavinimas.

Paveikslėliuose pateikti kai kurie duomenys, atspindintys apklausoje dalyvavusių kariūnų nuomones. Pateiktuose klausimuose buvo prašoma pasirinkti keturis labiausiai respondento požiūrį atitinkančius teiginius.

Apklausoje dalyvavę kariūnai nurodė, kas, jų nuomone, turėtų ugdyti asmens pilietišumą. Iš devynių pasirinkimo variantų labiausiai akcentuoti tėvai / šeimos aplinka, mokytojai/dėstytojai ir visuomenėje autoritetingi žmonės. Mažiau, kad daugumos apklausoje dalyvavusių kariūnų pasirinktas atsakymo variantas dėl dėstytojų atsakomybės už pilietinių nuostatų ugdymą ypač svarbus Akademijai, kaip ugdymo institucijai, siekiančiai nuosekliai organizuoti ir vykdyti į studentą orientuotas studijas.

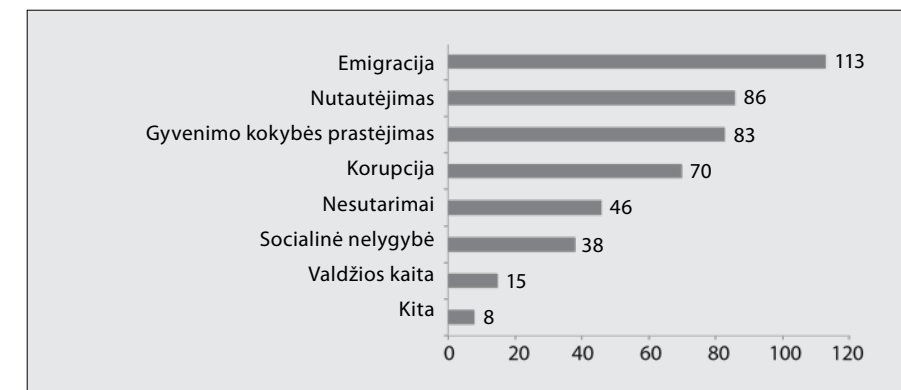
Asmens pilietiškas susijęs su:

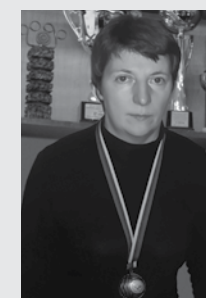
Kas, Jūsų nuomone, turėtų būti svarbiausia piliečiams?

Kokie pavojai, Jūsų nuomone, slypi Lietuvos valstybei, esant pilietiško stokai?

SVEIKINAME

Sausio 20–21 d. įvyko Lietuvos greitųjų šachmatų šachmatų čempionatas. Jame Lietuvos čempionės vardą iškovojo LKA darbuotoja maketuotoja-dizainerė, tarptautinė šachmatų šachmatų sporto meistrė Laima Adlytė. Pergalė šiame čempionate suteikė jai teisę dalyvauti Pasaulio greitųjų šachmatų čempionate, kuris įvyks Italijoje, Bergamo mieste.

STOK Į LKA!

Priėmimas į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją (LKA) vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro nustatytais priėmimo sąlygomis, LKA viršininko tvirtinama priėmimo į LKA organizavimo tvarka ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotos institucijos – Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) – tvirtinama bendrojo priėmimo tvarka.

Baigusiems universitetines pirmosios pakopos studijas suteikiamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis. Be universitetinio išsilavinimo, kariūnai įgyja karininko profesiją, ugdamos jų asmeninės savybės – pasitikėjimas savimi, tvirtas būdas, aktyvumas, ryžtas siekti tikslo, kritinis mąstymas, gebėjimas spręsti problemas, noras mokytis ir tobulėti ir t. t. Visiems LKA absolventams garantuojama tarnybos vieta Lietuvos kariuomenėje.

LKA vyksta priėmimas į šias BAKALAURO STUDIJŲ PROGRAMAS:

GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBOS;

TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ;

NACIONALINIO SAUGUMO IR GYNYBOS.

Asmenys, priimti į LKA kariūnais studijuoti pagal Gynybos technologijų vadybos programą, pareiškę norą įgyti krašto apsaugos sistemai reikalingą specialybę, gali būti siunčiami studijuoti kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose pagal šias programas:

ORLAIVIŲ PILOTAVIMO;

SKRYDŽIŲ VALDYMO;

AVIACIJOS MECHANIKOS INŽINERIJOS;

JŪRŲ LAIVAVEDYBOS;

LAIVŲ ENERGETINIŲ ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMO;

JŪRŲ TRANSPORTO LOGISTIKOS TECHNOLOGIJŲ.

STOJANTIESIEMS Į LKA

Kandidatai studijuoti LKA turi būti:

- ▶ Lietuvos Respublikos piliečiai nuo 18 iki 25 metų;
- ▶ įgiję vidurinį išsilavinimą;
- ▶ išlaikę profesinio tinkamumo testą;
- ▶ pasitikrinę Karinės medicinos ekspertizės komisijoje sveikatą ir pripažinti tinkamais kariūno tarnybai;
- ▶ įgiję teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“;
- ▶ išlaikę lietuvių kalbos ir literatūros valstybinį brandos egzaminą, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;
- ▶ išlaikę užsienio kalbos (anglų, vokiečių ar prancūzų) valstybinį brandos egzaminą ne žemesniu kaip B1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbos metmenis arba tarptautinį užsienio kalbos egzaminą, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;
- ▶ išlaikę matematikos valstybinį brandos egzaminą, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2016 ar 2017 m.;
- ▶ išlaikę matematikos valstybinį brandos egzaminą ne žemesniu nei pagrindiniu pasiekimų lygiu, jeigu vidurinį išsilavinimą įgijo 2018 m.;
- ▶ pasiekę Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu nustatytą minimalų konkursinį balą.

Į kiekvieną studijų programą stojantieji priimami konkurso būdu pagal konkursinį balą.

KONKURSINIO BALO 2018 M. SANDARA

Konkursinis balas apskaičiuojamas susumavus perskaiciuotus mokomųjų dalykų brandos egzaminų ir/ar metinių pažymių įvertinimus ir papildomus balus.

KONKURSINĮ BALĄ SUDARO:

Stojant į Gynybos technologijų vadybos studijų programą:

- 40 % – matematikos brandos egzaminas;
- 20 % – istorijos brandos egzaminas arba metinis pažymys;
- 20 % – bet kurio dalyko, nesutampančio su pirmais dviem, brandos egzaminas arba metinis pažymys;
- 20 % – lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminas.

Stojant į Tarptautinių santykių ir Nacionalinio saugumo ir gynybos studijų programas:

- 40 % – istorijos brandos egzaminas;
- 20 % – matematikos arba informacinių technologijų brandos egzaminas arba metinis pažymys;
- 20 % – bet kurio dalyko, nesutampančio su pirmais dviem, brandos egzaminas arba metinis pažymys;
- 20 % – lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminas.

PAPILDOMI BALAI PRIDEDAMI:

tarptautinių olimpiadų ir konkursų laimėtojams:

I vieta – 2,5 balo;

II vieta – 1,5 balo;

III vieta – 1 balas;

šalies olimpiadų ir konkursų laimėtojams:

I vieta – 1,5 balo;

II vieta – 1 balas;

III vieta – 0,5 balo;

baigusiems bazinius karinius mokymus ar privalomąją karo tarnybą – 0,5 balo;

gavusiems už pirmojo arba antrojo konkursinio dalyko brandos darbą ne mažesnę nei 9 įvertinimą – 0,25 balo;

dalyvavusiems tarptautinėje arba nacionalinėje jaunimo savanoriškoje veikloje, kuri buvo ne trumpesnė negu 3 mėn., – 0,25 balo.

STOJANTIESIEMS Į LKA

Papildomi balai neįskaičiuojami į minimalų konkursinį balą:

šauliams, pateikusiems šaulio pažymėjimą, – 0,3 balo;
Krašto apsaugos savanorių pajėgų kariams savanoriams – 0,3 balo;
asmenims, baigusiems kūno kultūros modulį „Krašto gynyba“, – 0,1 balo.

METINĖ STUDIJŲ KAINA

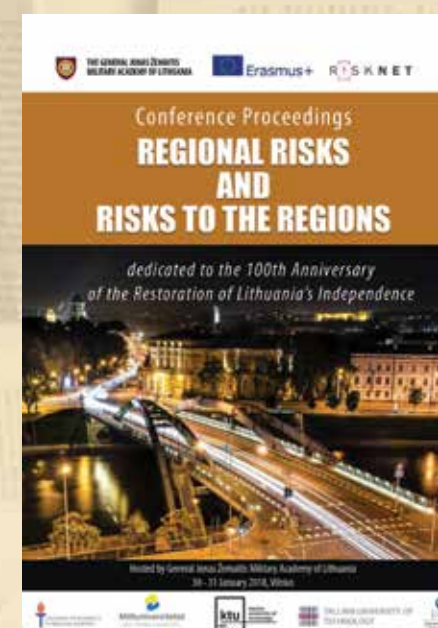
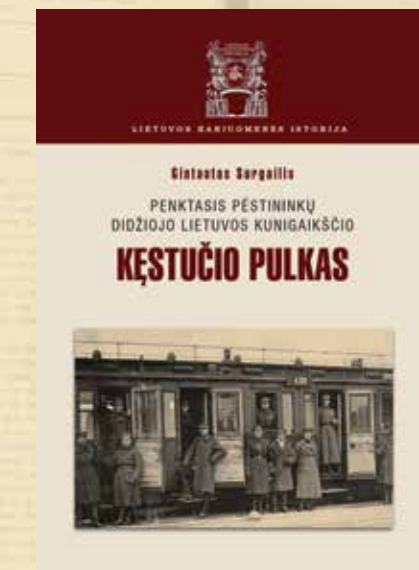
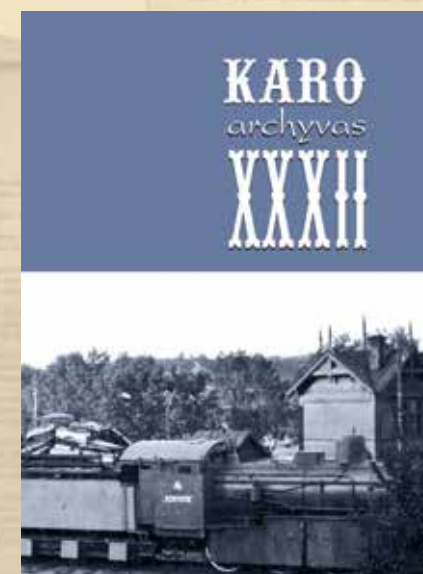
Studijos Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų. Jeigu kariūnas pašalinamas iš Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (vėliau, nei baigęs pirmąjį kursą) arba atsisako sudaryti profesinės karo tarnybos sutartį, įstatymų nustatyta tvarka iš jo išieškamos jo mokymo išlaidos, apskaičiuotos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

PAGRINDINĖS PROCEDŪROS, KURIAS TURI ATLIKTI KANDIDATAI STUDIJUOTI LKA:

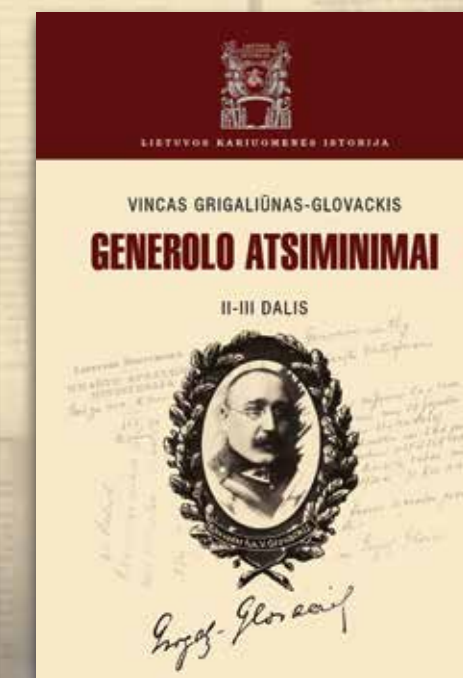
- ▶ Registruotis atlikti profesinio tinkamumo testą (vyksta nuo **2017-10-02 iki 2018-06-16**) Atrankos centro tel. (8 5) 212 7092.
- ▶ Dalyvauti profesinio tinkamumo teste (2 dienos) (vyksta nuo **2017-11-06 iki 2018-07-07**).
- ▶ Pasitikrinti sveikatą Karinėje medicinos ekspertizės komisijoje.
- ▶ Pereiti patikrą, ar nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 16 straipsnio 2 dalies reikalavimų.
- ▶ Pateikti prašymą studijuoti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje LAMA BPO <http://www.lamabpo.lt/> (vyksta nuo **2018-06-01 iki 2018-07-23** 12 val.).
- ▶ Dalyvauti Priėmimo komisijos posėdyje ir pasirašyti sutartį.

DAUGIAU INFORMACIJOS:

Priėmimo komisijos tel. (8 5) 210 3597, el. p. priemimo.komisija@mil.lt
Interneto svetainėje <http://www.lka.lt>

NAUJAUSI LEIDINIAI

**Kovo 11-osios progà ant
Stalo kalno – ugnies šou**

Valentino R YČKOVO nuotrauka